RAČUNOVODSTVENI TRETMAN TRGOVAČKE ROBE NA PRIMJERU OBRTA „TRGOVINA I SERVIS PERIŠ“

Periš, Maja

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:487090

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

RAČUNOVODSTVENI TRETMAN TRGOVAČKE ROBE NA PRIMJERU OBRTA „TRGOVINA I SERVIS PERIŠ“

Mentor:

Mr.Ivana Perica

Studentica:

Maja Periš, 4140281

Split, Kolovoz, 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD 4

1.1. Definiranje problema istraživanja 4

1.2. Ciljevi rada 4

1.3. Metode rada 4

1.4. Struktura rada 4

2. VREDNOVANJE ZALIHA TRGOVAČKE ROBE PREMA RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA 6

2.1. Zalihe 6

2.2. Vrijednosno usklađenje zaliha 7

2.3. Kriteriji za priznavanje trgovačke robe kao zalihe društva 8

2.4. Utvrđivanje vrijednosti trgovačke robe 8

2.5.Prestanak priznavanja zaliha trgovačke robe 11

3. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PROCESA KOD TRGOVAČKE ROBE 13

3.1. Evidentiranje nabave i prodaje trgovačke robe 14

3.2. Popusti, sniženja i rasprodaje 14

3.3. Inventura 15

3.4. Oporezivanje isporuka trgovačke robe porezom na dodanu vrijednost 15

3.5. Isticanje cijena u prodavaonici 16

3.7. Računovodstveno praćenje procesa kod trgovačke robe 17

3.7.1. Nabava i uskladištenje robe 18

3.7.2. Prodaja trgovačke robe 19

3.7.3. Roba u prodavaonici (maloprodaja) 19

3.7.4. Roba u komisiji i konsignaciji 20

3.7.5. Roba u obradi i doradi 20

3.7.6. Vrijednosno usklađivanje robe 21

3.7.7. Inventurne razlike na trgovačkoj robi 22

4.RAČUNOVODSTVENA EVIDENCIJA TRGOVAČKE ROBE NA PRIMJERU OBRTA„TRGOVINE I SERVISA PERIŠ“ 23

4.1. Evidencija klima uređaja 24

4.2. Evidencija potrebne robe 34

5.ZAKLJUČAK **43**
LITERATURA: **44**
POPIS SLIKA **45**
SAŽETAK **46**
SUMMARY **47**

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Problem istraživanja ovog rada predstavlja kompleksnost računovodstvenog praćenja i evidencija procesa kod trgovačke robe. Problem istraživanja se odnosi na računovodstveno praćenje trgovačke robe ali i vrednovanje zaliha prema računovodstvenim standardima.

1.2. Ciljevi rada

Cilj ovog završnog rada je na konkretnom primjeru prikazati i objasniti praćenje tipičnih poslovnih događaja u trgovini i računovodstvenu evidenciju tih događaja. Ovim radom se prikazuje proces nabave, skladištenja i prodaje trgovačke robe. Nakon objašnjene teorije glavni cilj je to objasniti na konkretnom primjeru.

1.3. Metode rada

Metode koje će se koristiti u radu su :

- Metoda analize i sinteze : raščlanjivanje složenih pojmova i zaključaka na njihove jednostavnije dijelove i elemente te objašnjavanje sinteze jednostavnih sudova u složenije.
- Metoda deskripcije : postupak jednostavnog opisivanja činjenica i procesa te njihovih empirijskih potvrđivanja odnosa i veza ali bez znanstvenog objašnjavanja.
- Metoda kompilacije : postupak preuzimanja tuđih opažanja, stavova i zaključaka.

Osnovne značajke ovih metoda su pouzdanost, objektivnost, preciznost, općenitost i sustavnost.

1.4. Struktura rada

Završni rad je strukturiran na način da je podijeljen na tri ključne cjeline :

U prvom dijelu odnosno u uvodu se definiraju osnovne značajke samog rada. Definira se problem istraživanja, cilj samog rada kao i metode koje će se koristi prilikom izrade rada.

U drugom dijelu rada obrađuje se vrednovanje zaliha trg. robe prema računovodstvenim standardima. Računovodstveno postupanje s mjerenjem zaliha trgovačke robe uređuje Hrvatski standard financijskog izvještavanja i Međunarodni računovodstveni standard .

Treći dio samog rada se veže uz računovodstveno praćenje procesa kod trgovačke robe. Definira se trgovina na malo, način nabave i uskladištenja trgovačke robe, prodaja robe, vrijednosno usklađivanje robe, inventura, te oporezivanje robe.

Četvrti dio rada definira računovodstvenu evidenciju trgovačke robe na primjeru poduzeća „Trgovine i servisa Periš“.

Posljednji dio rada je sami zaključak koji nam daje kratki pregled rezultata i samih saznanja o napisanome.

2. VREDNOVANJE ZALIHA TRGOVAČKE ROBE PREMA RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA

2.1. Zalihe

Zalihe trgovačke robe kao dio kratkotrajne materijalne imovine čine značajnu imovinsku stavku u društvima koja obavljaju trgovačku djelatnost. Mjerenje zaliha, odnosno provođenje ispravka vrijednosti zaliha ima važnu ulogu u iskazivanju realnog financijskog položaja i uspješnosti poslovanja društva kao temeljnog zahtjeva financijskog izvještavanja. Računovodstveno postupanje s naknadnim mjerenjem zaliha trgovačke robe uređuje Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10 – Zalihe i Međunarodni računovodstveni standard 2 – Zalihe, čija primjena je predmet ovog članka.[1]

Međunarodni računovodstveni standard 2 te Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 10 uređuju računovodstveno vrednovanje zaliha. Primjena MRS 2 obvezna je prilikom evidentiranja poslovnih događaja i sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja kod velikih poduzeća čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira. Obvezu primjene HSFI imaju mali i srednji poduzetnici.

Zalihe su kratkotrajna materijalna imovina:

- koja se drži zbog prodaje u redovnom toku poslovanja
- koja se drži u procesu proizvodnje za navedenu prodaju ili
- u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga[2]

Sve zalihe se su dio kratkorajne imovine društva koje se mogu javiti kao:

- zalihe sirovina i drugog materijala koji ulazi u supstancu gotovog proizvoda
- zalihe rezervnih dijelova i drugog materijala koji ne ulazi u supstancu gotovih proizvoda
- zalihe nedovršene proizvodnje i poluproizvoda
- zalihe gotovih proizvoda

[1] Orlović, L. (2015) Vrijednosno usklađenje zaliha, Računovodstvo i financije, HZRIF, Zagreb str. 37.
[2] Narodne novine, (2015) : Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10: Zalihe , Narodne novine d.d. Zagreb, broj 86.

- zalihe trgovačke robe i
- kratkotrajnu biološku imovinu.

Zalihe su specifične u mjerenju odnosno procjeni. Sukladno standardima zalihe se mjere prema neto utrživoj vrijednosti ili trošku nabave, ovisno o tome što je niže[3]. Neto utrživa vrijednost podrazumijeva procijenjenu prodajnu cijenu u tijeku redovitog poslovanja, umanjenu za procijenjena troškove dovršenja i procijenje troškove koji su nužni za obavljanje prodaje. Trošak zaliha uključuje troškove konverzije, troškove nabave i ostale troškove koji su nastali pri dovođenju zaliha u sadašnje stanje i sadašnju lokaciju. Trošak nabave zaliha se sastoji od kupovne cijene koja je uvećana za zavisne troškove. Kupovna cijena je cijena koju dobavljač prikaže u fakturi. Troškovi konverzije zaliha su izravno povezani s jedinicama proizvodnje te obuhvaćaju fiksne i varijabilne opće troškove proizvodnje i troškove izravnog rada.

2.2. Vrijednosno usklađenje zaliha

Vrijednosno usklađenje zaliha uređuju HSFI 10 – Zalihe te MRS 2 – Zalihe. Kada je realna tržišna vrijednost zaliha manja od knjigovodstvene vrijednosti zaliha potrebno je evidentirati smanjenje vrijednosti zaliha uz istodobno iskazivanje troška na osnovi vrijednosnog usklađenja zaliha. Takvo evidentiranje zaliha je u skladu s HSFI 10 gdje je propisano da iznos bilo kojeg otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi gubici zaliha se trebaju priznati kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka gubitka. Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha, kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti, priznaje se kao prihod, do visine prethodno priznatog rashoda, u razdoblju u kojem je došlo do poništenja. Kada se govori o vrijednosnom usklađenju zaliha tada se misli na vrijednosno usklađenje imovine evidentirane u okviru razreda 3 i razreda 6, a to su: zalihe sirovina i materijala; zalihe rezervnih dijelova; zalihe sitnog inventara; zalihe proizvodnje; zalihe nedovršenih proizvoda i poluproizvoda; zalihe gotovih proizvoda; zalihe biološke imovine; zalihe trgovačke robe; dani predujmovi za nabavu sirovina, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, autoguma i trgovačke robe.[4]

[3] Narodne novine, (2015) : Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 10 : Zalihe, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 86.
[4] Orlović, L. (2015) : Vrijednosno usklađenje zaliha, Računovodstvo i financije, HZRIF, Zagreb, str. 37.

2.3. Kriteriji za priznavanje trgovačke robe kao zalihe društva

HSFI 10 definiraju priznavanje kao proces uvrštavanja stavke u bilancu, te u račun dobiti i gubitka, koja udovoljava definiciji elemenata financijskih izvještaja za njeno priznavanje. Stavka koja udovoljava definiciji elemenata financijskih izvještaja treba se priznati ako :

- je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tom stavkom ulaziti poduzetniku ili izlaziti iz njega, i
- stavka ima trošak ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti[5]

U samoj bilanci zalihe trgovačke robe se priznaju kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi pritjecati društvu, i iste imaju troškove ili vrijednosti koje se pouzdano mogu izmjeriti.

U prihodima računa dobiti i gubitka priznaje se prodaja zaliha trgovačke robe jer se od njih očekuje povećanje budućih ekonomskih koristi. Kada se zalihe trgovačke robe prodaju, knjigovodstveni iznos tih zaliha treba priznati kao rashod razdoblja, i to u tom istom razdoblju u kojem su priznati i prihodi od prodaje iste. Iznos bilo kojeg otpisa zaliha trgovačke robe treba se priznati kao rashod u razdoblju otpisa,a iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha trgovačke robe priznaje se kao prihod.

2.4. Utvrđivanje vrijednosti trgovačke robe

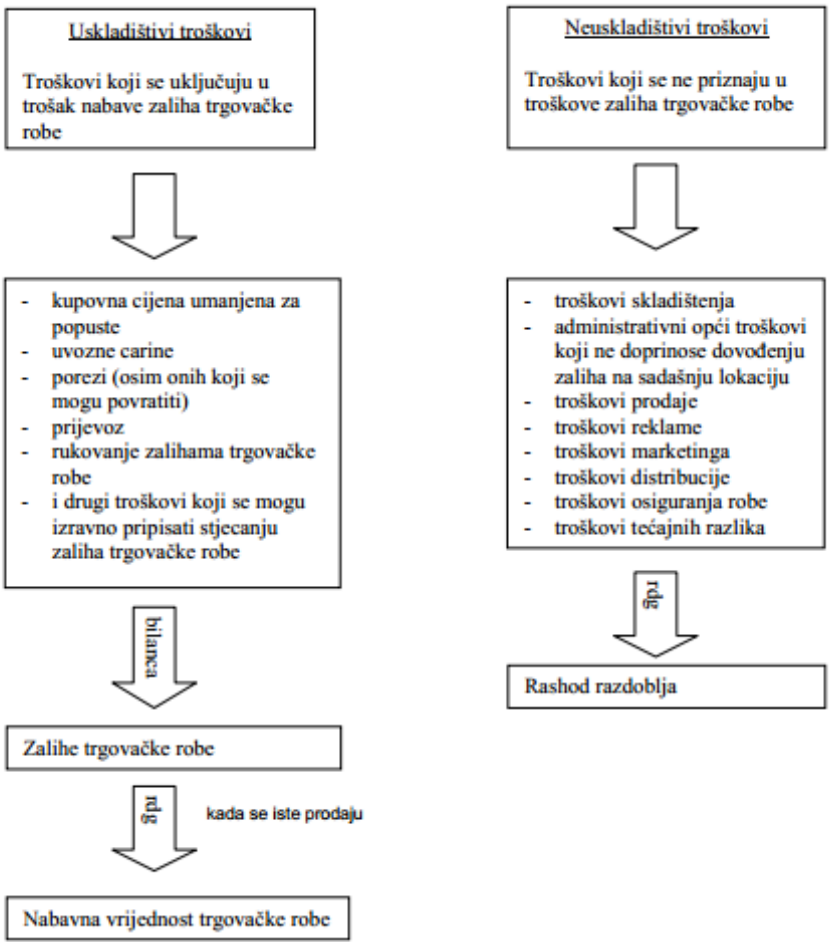
Sukladno HSFI 10 odnosno MRS 2 početno vrednovanje zaliha trgovačke robe se uobičajeno obavlja po trošku nabave, dok se naknadno mjerenje obavlja po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti[6], ovisno o tome što je niže. Tu je veoma značajno načelo opreznosti koje zahtjeva da se u uvjetima neizvjesnosti poslovanja dobici ne precjenjuju, a gubici ne podcjenjuju.[7] Zalihe trgovače robe potrebno je vrednovati po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti. Zlouporabom načela opreznosti stvaraju se tihe pričuve ili skriveni gubici. Tiha pričuva nastaje ako se zalihe trgovače robe vrednuju po nižim vrijednostima, a ako iste zalihe precijenimo nastaju skriveni gubitci. U trošak zaliha trgovačke robe je potrebno uključiti sve troškove koji su nastali dovođenjem zaliha trgovačke robe na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

[5] Dražić Lutilsky, I. Kobilar, M. (2010) : Računovodstveni i porezni tretman trgovačke robe, Računovodstvo i financije, Zagreb, str. 43.
[6] Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 86.

[7] Grupa autora redakcija L. Žager (2007) : Osnove računovodstva - računovodstvo za neračunovođe, HZRiFD, Zagreb, str. 141.

Sukladno HSFI 10[8] odnosno MRS 2[9] troškovi koji se ne priznaju u troškove zaliha trgovačke robe, a priznaju se kao rashod razdolja u kojem su nastali:

- troškovi skladištenja trgovačke robe
- administrativni opći troškovi koji ne doprinose dovođenju zaliha trgovačke robe na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje
- troškovi prodaje

Slika 1. Struktura troškova koji se uključuju i troškova koji se ne uključuju u trošak nabave zaliha trgovačke robe

Izvor: Habek, M.: Upravljanje zalihama i skladišno poslovanje, RRIF Plus, Zagreb, 2002., str. 291

[8] Narodne novine, (2015) : Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 86.

[9] Narodne novine, (2009) : Međunarodni računovodstveni standard 2, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 136.

Prilikom početnog vrednovanja zaliha trgovačke robe primjenjuje se metoda po stvarnom trošku. Od te metode primjenjuju se metoda standardnog troška i metoda trgovine na malo za početno vrednovanje zaliha trgovačke robe uz uvjet da se dobiva približan rezultat primjeni tehnike po trošku nabave trgovačke robe sukladno HSFI 10, odnosno MRS 2. Metoda standardnog troška u praksi se najčešće koristi u proizvodnji. Metoda standardnog troška i metoda trgovine na malo koriste se i za mjerenje utroška zaliha trgovačke robe. Sukladno HSFI 10 odnosno MRS 2 metoda trgovine na malo često se koristi u trgovini na malo za mjerenje zaliha velikog broja artikala koji se brzo mijenjaju i koji imaju slične marže zbog čega nije praktično koristiti druge metode za utvrđivanje troškova. Troškovi ovih zaliha se određuju tako da se prodajna vrijednost umanjuje za odgovarajući postotak bruto marže. Postotak koji se koristi uzima u obzir zalihe trgovačke robe čija je cijena snižena ispod njihove izvorne prodajne cijene.

Metode utroška zaliha trgovačke robe :

- specifična identifikacija troškova tj. specifični se troškovi pripisuju identificiranim predmetima zaliha trgovačke robe. To je primjereni pristup za stavke koje se izdvajaju za određeni projekt, bez obzira jesu li kupljene ili proizvedene;
- metoda „prvi ulaz - prvi izlaz“ podrazumijeva postupak da se stavka zaliha trgovačke robe koja je prva kupljena prva upotrijebi ili proda tj. stavke koje ostaju na zalihama trgovačke robe na kraju razdoblja su one koje su zadnje kupljene ili proizvedene;
- metoda ponderiranog prosječnog troška podrazumijeva postupak po kojem se trošak neke stavke određuje temeljem prosječnog ponderiranog troška svih stavki na početku razdoblja i troška sličnih stavki koje su kupljene ili proizvedene u tom razdoblju. [10]

[10]Dražić Lutilsky, I. Kobilar, M. (2010) : Računovodstveni i porezni tretman trgovačke robe, Računovodstvo i financije, Zagreb, str. 45.

2.5.Prestanak priznavanja zaliha trgovačke robe

Prema HSFI 10[11] zalihe trgovačke robe se prestaju priznavati kada više nisu zadovoljeni kriteriji za priznavanje istih, odnosno ukoliko je vjerojatno da od zaliha trgovačke robe neće biti buduće ekonomske koristi i ukoliko se ne može pouzdano izmjeriti njihova vrijednost, a osobito kada su zalihe trgovačke robe prodane.

Zalihe trgovačke robe prestaju priznavati:

1. kada je vjerojatno da društvu neće pritjecati buduća ekonomska korist od istih;
2. kada se dio zalihe trgovačke robe raspoređuju na drugu imovinu
3. kada su prodane.

Zalihe je potrebno rashodovati kada je vjerojatno da poduzeću neće pritjecati buduća ekonomska korist od tih zaliha trgovačke robe. Sukladno Zakonu o porezu na dobit rashodi smanjenja vrijednosti zaliha trgovačke robe priznaju se u razdoblju u kojemu je imovina prodana ili na drugi način uporabljena. Ukoliko zalihe trgovačke robe koje su rashodovane, a nisu prodane ili na drugi način otuđene potrebno je za iznos rashodovanja uvećati osnovicu poreza na dobit. U obračunskom razdoblju u kojem se iste prodaju ili otuđe umanjuje se osnovica poreza na dobit za iznos za koji se ista uvećala. Odluku o rashodovanju zaliha trgovačke robe trebalo bi donijeti stalno povjerenstvo za rashodovanje onda kada određena zaliha trgovačke robe nije više za upotrebu, te nakon donošenja iste bitno je da se rashodovana zaliha trgovačke robe fizički izdvoji iz upotrebe i za tu imovinu zaduži posebna fizička osoba u društvu, bez obzira hoće li se rashodovana materijalna imovina otuđiti ili uništiti. Na temelju odluke o rashodovanju zaliha trgovačke robe ne može se u knjigovodstvu društva izvršiti isknjiženje istih, već se mora:

- ako je donesena odluka da će se rashodovane zalihe trgovačke robe uništiti, tada se preko računa ispravka vrijednosti svodi knjigovodstvena vrijednost rashodovanih zaliha trgovačke robe na nulu (nabavna vrijednost imovine mora biti jednaka ispravku vrijednosti imovine);

[11] Narodne novine, (2015) : Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 86.

- ako je donesena odluka da će se rashodovana zaliha robe otuđiti tada se obavlja vrijednosno usklađenje istih do procijenjenog iznosa koji će se dobiti prodajom.[12]

Kada se dio zalihe trgovačke robe raspoređuje na drugu imovinu znači da se sa zaliha trgovačke robe razduži za određenu trgovačku robu koju društvo namjerava koristiti za obavljanje djelatnosti i ista se priznaje kao dugotrajna imovina društva, čiji rashod se raspoređuje kroz razdoblja trajanja odnosno korištenje iste. U slučaju kada se trgovačka roba proda potrebno je razdužiti zalihu za nabavnu vrijednost prodane trgovačke robe.

[12] Dražić Lutilsky, I. Kobilar, M. (2010) : Računovodstveni i porezni tretman trgovačke robe, Računovodstvo i financije, Zagreb, str. 46.

3. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PROCESA KOD TRGOVAČKE ROBE

Trgovina je gospodarska djelatnost kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog gospodarskog učinka na domaćem ili inozemnom tržištu.[13] Osnovni smisao trgovine je nabava trgovačke robe po cijena koja je u pravilu niža od prodajne cijene robe. Trgovina se može obavljati kao trgovina na veliko i kao trgovina na malo. Trgovina na veliko je kupnja robe radi daljnje prodaje profesionalnim korisnicima tj. drugim pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju neku registritanu ili zakonom određenu djelatnost.[14] Trgovina na veliko se obavlja u posebnim skladištima ili prostorijama za prodaju robe na veliko, veleprodajnim tržnicama ili sličnim mjestima koji udovoljavaju propisanim uvjetima. Trgovina na malo je kupnja robe radi daljnje prodaje potrošačima za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu kao i profesionalnim korisnicima. Trgovina na malo se obavlja u posebno predviđenim prodajnim prostorima tj. prodavaonicama, ali se može obavljati i izvan takvih prostora ako su udovoljeni propisani uvjeti.

U trgovini na malo zalihe trgovačke robe se evidentiraju po maloprodajnim cijenama. U primci se uz troškove nabave iskazuju i podaci o iznosu razlike u cijeni i o iznosu PDV-a te se takva primka naziva primka kalkulacija i najčešće se koristi kod preuzimanja trgovačke robe u prodavaonicu.

U trgovini na malo trgovac najčešće nabavlja robu od trgovca na veliko ili od proizvođača i prodaje je krajnjem kupcu. Kao metoda obračuna zaliha u trgovini na malo se još uvijek koristi metoda trgovine na malo (Retail Inventory Method – RIM), iako razvoj kompjuterske tehnike omogućava i korištenje drugih metoda. Metoda trgovine na malo kao tehnika mjerenja zaliha temelji se na prodajnoj cijeni robe, tj. na prodajnoj vrijednosti robe.[15]

Temeljen postojećeg Zakona o trgovini ne postoji obveza vođenja Knjige popisa, ali potrebno je osigurati podatke o stanju robe. Temeljem Zakona o trgovini[16] trgovac mora nadležnom inspektoru i drugoj ovlaštenoj osobi osigurati podatke o stanju trgovačke robe u prodajnom objektu na temelju isprava iz kojih se može spoznati poslovni dogadaj.

[13] Pokrovac, I., Tušek, B. (2010) : Računovodstveno praćenje trgovačke robe, Financijsko računovodstvo, Zagreb, str.14.
[14] Narodne novine, (2008.) : Zakon o trgovini, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 87.
[15] Belak, V. (2006) : Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 658.
[16] Narodne novine , (2008) : Zakon o o trgovini, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 87.

Isprave o trgovačkoj robi u prodajnom objektu trebaju sadržavati podatke o :

- imenu ili nazivu dobavljača
- broju i nadnevku isprave o zaduženju ili razduženju robe
- nazivu, mjernoj jedinici i količini robe
- prodajnoj cijeni robe
- promjeni prodajne cijene robe

Nabavu i prodaju robe u trgovini na malo potrebno je evidentirati u Knjizi ulaznih računa i Knjizi izlaznih računa sukladno Zakonu i Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost, te u financijskom računovodstvu temeljem Zakona o računovodstvu.

3.1. Evidentiranje nabave i prodaje trgovačke robe

Temeljem članka 23. stavak 4. Zakona o PDV-u[17] trgovačka roba u prodavaonici na malo iskazuje se po maloprodajnim cijenama s ukalkuliranim porezom na dodanu vrijednost. Društvo je temeljem istog članka Zakona dužno osigurati podatke o uračunanom porezu na dodanu vrijednost, te podatke o poreznim osnovicama razvrstanim po poreznim stopama. Prilikom evidentiranja trgovačke robe potrebno je sastaviti kalkulaciju maloprodajne cijene.

3.2. Popusti, sniženja i rasprodaje

U maloprodaji može doći do povećanja i sniženja maloprodajnih cijena, te je kod promjene istih potrebno sastaviti Zapisnik o promjeni cijena. Minimalni sadržaj koji je Zapisnik o promjeni cijena trebao sadržavati bio je propisan Pravilnikom o obliku i načinu vođenja popisa robe u trgovini na malo no stupanjem na snagu važećeg Zakona o trgovini isti nije na snazi. Zapisnik o promjeni cijena sastavlja se prilikom sezonskog ili prigodnog sniženja trgovačke robe ili kao rezultat mijenjanja cijena zbog oštećenja, nekurentnosti ili proteka roka valjanosti trgovačke robe. Trgovac može na blagajni odobriti popust kupcu i isti se bilježi kao odbitna stavka od maloprodajne cijene, te tako umanjuje osnovicu za porez na dodanu vrijednost.Na kraju svakog radnog dana trgovac je dužan za iznos odobrenog popusta ispraviti zaduženje prodavaonice, koje se provodi temeljem rekapitulacije dnevnog prometa. Trgovac može kupcima odobriti popuste: na gotovinsko plaćanje; blagdanski popust; sezonski popust.

[17] Narodne novine, (2013) :Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 79.

3.3. Inventura

Inventura podrazumijeva popis imovine i obveza prema članku 11.stavak 2. Zakonu o računovodstvu[18] poduzetnik je dužan najmanje jednom, i to na kraju poslovne godine popisati imovinu i obveze i s popisanim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje. Inventuru je potrebno provesti u slučaju promjene cijena proizvoda i robe, statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije. Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost[19] početkom primjene odredbi o promjeni porezne stope, porezni obveznici dužni su popisati zalihe dobara za koje se mijenja porezna stopa. Uprava, nadzorni odbor ili drugo ovlašteno tijelo donosi odluku o provođenju inventure kao i o načinu njenog provođenja.

Prije provođenja inventure potrebno je:

- trgovačku robu grupirati da se ista može pravilno popisati,
- srediti knjigovodstvene evidencije tj.evidentirati sve poslovne događaje koji su se dogodili prije provođenja inventure,
- imenovati popisno povjerenstvo i napraviti plan popisa

Nakon završetka inventure povjerenstvo je dužno sastaviti elaborat o inventuri koji treba sadržavati:

- utvrđene inventurne razlike, te uzorke i primjerenost tih razlika
- podatke o stvarnom kalu, rastepu, kvaru i lomu
- prijedlog za ispravak vrijednosti zaliha trgovačke robe rj.za rashodovanje ukoliko je potrebno uz obrazloženje

3.4. Oporezivanje isporuka trgovačke robe porezom na dodanu vrijednost

Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost[20] predmet oporezivanja PDV-om je:

1. isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav
2. stjecanje dobara unutar EU koje u tuzemstvu obavi uz naknadu
3. obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koje obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav
4. uvoz dobara

[18] Narodne novine, (2016) : Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 120.
[19] Narodne novine, (2016) : Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 115.
[20] Narodne novine, (2016) : Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 115.

Svaka isporuka robe se oporezuje porezom na dodanu vrijednost. Porezni obveznik je u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost[21] svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Porezni obveznik mora ispostaviti račun za isporučenu trgovačku robu te na računu posebno iskazati porez na dodanu vrijednost kojeg obračunava prema izdanom računu u obračunskom razdoblju. Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu te se porez na dodanu vrijednsot obračunava mjesečno.

Postoje dvije skupine poduzetnika koji su obveznici poreza na dodanu vrijednost:
• porezni obveznici koji su obveznici poreza na dobit poreznu obvezu utvrđuju temeljem izdanih računa s oznakom R-1, isti su dužni osigurati knjige ulaznih računa i knjige izlaznih računa kao porezne evidencije i temeljem kojih se izrađuje, odnosno popunjava PDV obrazac;
• porezni obveznici koji su obveznici poreza na dohodak, porez na dodanu vrijednost obračunavaju i plaćaju prema primljenim (naplaćenim) naknadama,48 izdaju račune s oznakom R-2 i dužni su osigurati knjigu primitaka i izdataka kao poreznu evidenciju.

Prilikom prodaje, odnosno isporuke trgovačke robe kupcu potrebno je ispostaviti račun koji mora sadržavati sve potrebne elemente koji su propisani Zakonom o porezu na dodanu vrijednost da bi kupac imao pravo na odbitak pretporeza.Trgovci koji nisu u sustavu PDV-a ne mogu priznavati pretporez po ulaznim "R" računima, već bruto-svotu računa za nabavu robe i ovisne troškove uključuju u trošak nabave. Kako ne smiju odbiti pretporez, tako ne smiju niti na svoju prodajnu cijenu zaračunati PDV. Kod njih se roba u prodavaonici vodi po prodajnim cijenama s uračunanom maržom, ali bez PDV-a.

3.5. Isticanje cijena u prodavaonici

Sukladno *Zakonu o zaštiti potrošača* trgovac mora jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti maloprodajnu cijenu robe[22]. Uz isticanje cijene u kunama, trgovac može cijenu istaknuti i u drugim valutama. Maloprodajna cijena mora biti napisana na proizvodu ili na prodajnom mjestu na način da ne oštećuje robu. Kod proizvoda u slobodnom tj. rasutom stanju kod kojih

[21] Narodne novine, (2016) : Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 115.
[22] Vuk, J. (2009) : Utvrđivanje cijena u trgovini na veliko i malo, Računovodstvo, revizija i financije, RRiF, Zagreb, str. 25.

se mjerenje ili vaganje obavlja u nazočnosti potrošača, ističe se samo cijena za jedinicu mjere na prodajnom mjestu gdje je proizvod izložen (npr. jabuke 12,00 kn/kg).[23]

Na robi, odnosno na prodajnom mjestu NE smije se istaknuti druga cijena osim utvrđene maloprodajne cijene neovisno o tome hoće li je kupac platiti u gotovini, čekom, kreditnom karticom ili na potrošački kredit. Jedino u slučaju rasprodaje i sniženja na proizvodu trebaju biti ispisane dvije cijene – cijena prije i poslije sniženja.[24]

Trgovac se mora pridržavati istaknute maloprodajne cijene i uvjeta prodaje. U slučaju kada u prodavaonici postoji mogućnost zamatanja kupljene robe posebnim papirom i dodatnim ukrasima, cijena tih proizvoda i usluge zamatanja mora biti istaknuta jasno, vidljivo i čitljivo. Vrećice i torbe koje služe za nošenje kupljene robe i imaju u cijelosti ili djelomično logotip, znak, slogan i/ili naziv proizvođača ili trgovca smatraju se promidžbenim materijalom. Takvu ambalažu trgovac ne smije naplatiti. Trgovac je obvezan kupcima omogućiti podnošenje pisanih prigovora, bilo u prodajnom prostoru ili putem pošte, telefaks uređaja ili elektroničke pošte. Na njih treba odgovoriti u roku od 15 dana od dana zaprimljenog prigovora. Trgovac je obvezan u prodajnom prostoru vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja pisanih prigovora. Trgovac je obvezan voditi i čuvati pisanu evidenciju prigovora kupaca (potrošača) najmanje godinu dana od dana njihovog primitka.

3.7. Računovodstveno praćenje procesa kod trgovačke robe

- Nabava i uskladištenje robe
- Prodaja trgovačke robe
- Roba u prodavaonici (maloprodaja)
- Roba u komisiji i konsignaciji
- Roba u obradi i doradi
- Vrijednosno usklađivanje robe
- Inventurne razlike na trgovačkoj robi

[23] Jurić, Đ. (2012) : Nabava i prodaja robe u trgovini na malo, Računovodstvo, revizija i financije, RRiF, Zagreb.str. 28.
[24] Jurić, Đ. (2011) : Sniženja, rasprodaje i akcijske prodaje u trgovini na malo, Računovodstvo, revizija i financije, RRiF, Zagreb, str. 13.

3.7.1. Nabava i uskladištenje robe

Trgovina na malo nabavlja robu od dobavljača koju izravno uvozi ili je prenosi iz vlastitog skladišta unutar trgovačkog društva. U maloprodaji se roba vodi po prodajnim cijenama s uračunatom maržom i PDV-om (maloprodajna cijena).Tu trebaju biti zadovoljeni HSFI 10 i MRS 2 odnosno da se zalihe poečtno vrednuju po trošku nabave. Zbog toga se uz račun 663- roba u vlastitim prodavaonicama (roba iskazana po prodajnoj cijeni s PDV-om) uvijek vode i tzv. nesamostalni računi (664- uračunati PDV u prodajnoj cijeni i 6681- uračunata marža robe u prodavaonici) te se tako vrijednost trgovačke robe svodi na trošak nabave.

Knjiženje nabave robe u prodavaonici najčešće se provodi izravnim zaduženjem konta prodavaonice uz istodobno knjiženje obveze prema dobavljaču na temelju na temelju podataka iz kalkulacije. Nabava robe preko računske skupine 65 – Obračun troškova nabave se koristi kada je riječ o izravnom uvozu robe koja se ne zaprima u veleprodajno skladište već izravno u trgovinu na malo.

Zakon o PDV-u nalaže poreznim obveznicima koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunanim porezom, da između ostalog u svom knjiigovodstvu osiguraju i podatke o poreznim osnovicama razvrstanim po poreznim stopama.

U vezi s ulaznim računom dobavljača važno je provjeriti sadrži li on sve elemente računa R-1 te sadrži li potpis odgovorne osobe. Prema Zakonu o računovodstvu[25] „osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika ili osoba na koju je prenesena ovlast jamči potpisom na knjigovodstvenoj ispravi da je ona vjerodostojna i uredna.“ Ako je isprava sastavljena kao elektronički zapis može umjesto potpisa sadržavati ime i prezime ili drugu prepoznatljivu oznaku ovlaštene osobe za izdavanje knjigovodstvene isprave ili biti potpisana prema zakonu koji uređuje elektronički potpis. Na temelju ulaznih računa sastavlja se kalkulacija maloprodajne cijene trgovačke robe i ona se zaprima u prodavaonicu.

U prodavaonicu se može dostaviti roba iz vlastitog veleprodajnog skladišta unutar istog trgovačkog društva. Prijenos robe iz veleprodaje u maloprodaju prati interna isprava − međuskladišnica ili interna otpremnica. Ako poduzetnik pritom ispostavi interni račun, on se ne smatra računom u smislu Zakona o PDV-u i ne utječe na utvrđivanje porezne obveze i odbitak pretporeza.

[25] Narodne novine, (2016) : Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 120.

3.7.2. Prodaja trgovačke robe

Prilikom prodaje robe u prodavaonici, trgovac je obvezan kupcu ispostaviti „račun za gotovinski promet“ u obliku vrpce, potvrdnice iz naplatnog uređaja ili paragon-bloka. Na svakom prodajnom mjestu obvezno je vidno istaknuti obavijest o ispostavljanju i uzimanju računa. Ukupna svota naknade i poreza treba biti razvrstana po poreznim stopama od 25%, 10% i 0%. Ako je kupcu odobren popust pri prodaji, on mora na računu biti posebno istaknut.

Porezni obveznik može na temelju isprava o dnevnom prometu u Knjigu izlaznih računa upisati u jednoj svoti gotovinski promet za cijelo obračunsko razdoblje.

Trgovac posljednjeg dana u obračunskom razdoblju (mjesecu, tromjeseč- ju), u Knjigu I-RA u jednoj svoti evidentirati gotovinske račune prodavaonice izdane u tom obračunskom razdoblju i posljedično tome iskazati obvezu PDV-a. Ovisno o ustrojstvu računovodstva i ažurnosti samog knjiženja, razduženje prodavaonice za prodanu robu provodi se i na računima glavne knjige na temelju podataka iz rekapitulacije dnevnog prometa. U rekapitulaciji treba razdvojiti utržak za robu s 25% PDVa, s 13% PDVa-a i robu po 5% PDV-a.

Knjiženje poslovnog događaja u svezi s prodajom robe na malo u financijskom knjigovodstvu obuhvaća:

1. Priznavanje prihoda od prodaje robe na malo i evidentiranje obveze za PDV;
2. Razduženje prodavaonice za prodanu robu uz istodobno knjiženje troškova nabave prodane robe.

3.7.3. Roba u prodavaonici (maloprodaja)

Roba se može prenositi sa skladišta (veleprodaje) u prodavaonicu ili direktno nabavljati u prodavaonicu. U malprodaji se roba najčešće zadužuje na skladište, a potom se prenosi u prodavaonicu. Veća poduzeća koja se bave trgovinom na malo najprije robu zadužuju na skladište po trošku nabave, a nakon toga je dostavljaju prodavaonicama te se pri tome izrađuje maloprodajna kalkulacija prema kojoj se marža i PDV dodaju trošku nabave. Ako se poduzeće bavi i veleprodajom i maloprodajom robe se na veleprodajnom skladištu zadužuje po prodajnoj cijeni s maržom. Ako se roba prenosi u prodavaonicu treba se stornirati marža koja je uračunata u cijenu te prema maloprodajnoj kalkulaciji zadužiti prodavaonicu i uz izdatnicu razdužiti skladište za nabavnu vrijednost robe. Sam prijenos robe iz veleprodaje u maloprodaju prati meduskladišnica ili otpremnica.

3.7.4. Roba u komisiji i konsignaciji

Komisijska prodaja – komisionar prodaje robu u svoje ime i za račun komitenta. S bilančnog i imovinskopravnog gledišta roba u komisiji ostaje u vlasništvu komitenta sve dok prodajom ne prijeđe u vlasništvo kupca. Robu preuzetu u komisiju komisionar evidentira u izvanbilančnim zapisima sve do prodaje i obračuna s komitentom kada je isknjižava iz izvanbilančne evidencije. Nakon prodaje robe, komisionar dostavlja komitentu obračun u kojem je utvrđen njegov udjel u prodajnoj vrijednosti robe. Umjesto obračuna na temelju kojeg će komitent ispostaviti račun komisionaru za prodanu robu, komisionar može odmah „u ime komitenta" ispostaviti račun za prodanu i odjavljenu robu. Riječ je o obračunu komisionara koji zamjenjuje račun koji bi komitent trebao ispostaviti komisionaru za isporučenu robu koju je ovaj prodao u komisiji. Riječ je o "samoizdavanju" računa prema *Zakonu o PDV-u*[26].

Roba koja je primljena u komisiju treba biti obuhvaćena i u okviru redovitog popisa robe (inventure), unatoč tome što je ona formalno i dalje u vlasništvu komitenta koji je u svom knjigovodstvu evidentira kao „robu /proizvode dane u komisiju". Kod popisa robe primljene u komisiju koju komisionar drži u svom skladištu može biti nazočan predstavnik komitenta vlasnika ove robe ili popis obavlja komisionar, pri čemu popisnu listu s ustanovljenim inventurnim razlikama dostavlja komitentu. Komitent u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji bilježi dopušteni kalo, rastep, kvar i lom, a za prekomjerni manjak u pravilu on tereti komisionara i ispostavlja mu račun s PDV-om kao da je došlo do prodaje robe. Ako ugovorom nije drukčije uređeno tj. ako je riječ o prekomjernom manjku robe dane u komisiju za kojeg se ne može utvrditi odgovornost komisionara niti se može dokazati da je komisionar bilo kakvim svojim poslovnim postupcima uzrokovao prekomjerni manjak robe, komitent će u manjak robe dane u komisiju evidentirati u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji. Na prekomjerni manjak obračunat će PDV i uključiti ga u porezno nepriznate troškove.

3.7.5. Roba u obradi i doradi

Ako je trgovac robu predao u doradu odnosno na oplemenjivanje u drugo trgovačko društvo, ona je i dalje u njegovom vlasništvu i treba je uključiti na dan bilanciranja u svoje zalihe. Bilančno gledano do promjene dolazi samo u strukturi zaliha jer se roba s računa 660 – *Roba u skladištu* prenosi na račun 666 − *Roba u doradi, obradi i manipulaciji.* Ako se roba na računu 660 vodi po prodajnoj cijeni, potrebno je prije prijenosa u doradu (na račun 666) isknjižiti uračunanu razliku u cijeni (rn. 6680) kako bi se na računu 666 iskazala nabavna vrijednost još nedorađene robe.

[26] Narodne novine, (2016) : Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 115.

Troškovi izravno nastali u vezi s doradom robe ne knjiže se na teret troškova razdoblja (razred 4) nego ih treba, u skladu s HSFI 10 odnosno MRS-om 2, uračunati u vrijednost zaliha dorađene robe. Na računu 666 bilježe se svi troškovi nastali od trenutka izlaska ove robe iz skladišta na doradu do trenutka povratka „dorađene" robe na skladište, a prema podatcima iz računa − npr. za prijevoz na doradu i natrag, za prepakiranje, za uslugu dorade.[27]

3.7.6. Vrijednosno usklađivanje robe

Kada je riječ o robi kod koje je smanjena vrijednost zbog zastarjelosti, oštećenja ili smanjenja prodajne cijene uprava društva može donijeti odluku o vrijednosnom usklađenju te trgovačke robe. Riječ je o o djelomičnom otpisu zaliha do neto utržive vrijednosti, ako je niža od troškova zaliha. Zalihe robe vrednuju se po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Neto utrživa vrijednost je neto-svota koju trgovac očekuje ostvariti prodajom zaliha robe. Ako dođe do smanjenja vrijednosti trgovačke robe zbog oštećenja, zastarjelosti, demodiranja i sl., trgovačko društvo donosi odluku o smanjenju njezine vrijednosti odnosno o vrijednosnom usklađenju. Razlog tome je iskazivanje zaliha u bilanci po fer vrijednosti.[28]

Potrebno je utvrđivanje kurentnosti zalih jer se može dogoditi da se troškovi zaliha ne će moći nadoknaditi u cijelosti, ako su zalihe oštećene ili u cijelosti ili djelomično zastarjele ili ako je smanjena njihova prodajna cijena. Nemogućnost nadoknade troškova zaliha može biti prisutna, ako dođe do povećanja procijenjenih troškova dovršenja ili procijenjenih troškova koji tek trebaju nastati zbog prodaje. Otpisivanje vrijednosti zaliha ispod troškova do neto utržive vrijednosti u skladu je s tim da se imovina ne smije iskazivati u iznosima koji su veći od iznosa koji se očekuje realizirati njihovom prodajom ili uporabom (HSFI 10, t. 10.34.).

Vrijednosno usklađenje zaliha nije porezno priznati trošak osim ako nije provedeno u istom poreznom razdoblju kada su vrijednosno usklađene zalihe prodane, poklonjene ili otuđene. Prijedlog o djelomičnom otpisu najčešće daje popisno povjerenstvo nakon obavljenog popisa zaliha. Kada je riječ o oštećenju pojedinih zaliha tada se može reći kako na tržištu za njih neće biti moguće postići onu prodajnu cijenu po kojoj se one vode u trenutku popisa tj.prodajom se neće u cjelosti nadoknaditi niti trošak nabave. U tom slučaju se za svotu vrijednosnog usklađenja zaliha terete rashodi.

[27] Jurić, Đ. (2017.) : Računovodstvo, Posebnosti godišnjeg obračuna za 2016. godinu u trgovačkoj djelatnosti, RriF, Zagreb, str.147.
[28] Jurić, Đ. (2017.) : Računovodstvo, Posebnosti godišnjeg obračuna za 2016.godinu u trgovačkoj djelatnosti, RriF, Zagreb, str. 145.

U trgovini na malo vrijednosno usklađenje trgovačke robe (djelomičan otpis) ima obilježje sniženja maloprodajne cijene.

3.7.7. Inventurne razlike na trgovačkoj robi

Manjak, kalo, rasip, lom i kvar robe u trgovini na malo koji je utvrđen do visine propisane Odlukom Hrvatske gospodarske komore evidentira se na temelju zapisnika kao razduženje skladišta odnosno prodavaonice, a porez na dodanu vrijednost se ne obračunava. Hrvatska gospodarska komora donijela je *Odluku o dopuštenom manjku s naslova kala, rastepa, kvara i loma na proizvodima u trgovini (Nar. nov., br. 129/07.),* koja je stupila na snagu 25. prosinca 2007. i od tada se nije mijenjala. [29]

Dopuštena visina manjka u trgovini koja je propisana Odlukom, izražava se u postocima koji se primjenjuju od količine proizvoda prodanih u obračunskom razdoblju, tj. porezni obveznik za primjenu dopuštenih postotaka kala, rastepa, kvara i loma na proizvodima u trgovini, treba osigurati podatke o količini prodanih proizvoda u obračunskom razdoblju. Ako se radi o otpisu proizvoda zbog proteka roka trajanja, loma i kvara iznad visine utvrđene Odlukom Hrvatske gospodarske komore, također može biti porezno dopustivi otpis ako je pri utvrđivanju činjeničnog stanja bio prisutan ovlašteni službenik Porezne uprave ili ako porezni obveznik raspolaže odgovarajućom dokumentacijom nadležnih tijela ili pravnih osoba o količini i vrsti preuzetih dobara koja su dana na zbrinjavanje ili uništenje[30]. Vrijednost proizvoda koji se otpisuju na ovaj način ne podliježu oporezivanju PDV-om, a istovremeno smatra se i porezno priznatim rashodom prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

Manjak dobara zbog proteka roka trajanja ne može biti porezno priznat ako je porezni obveznik ta dobra nabavio tri mjeseca prije isteka otpisnog roka (roka trajanja). Iznimno navedeno se ne primjenjuje na dobra čiji je rok trajanja manji od tri mjeseca. Osim dozvoljenog otpisa prema odluci Hrvatske gospodarske komore, porezno dopustivim rashodom smatra se i manjak koji je nastao zbog više sile (provalna krađa, elementarna nepogoda, ratna razaranja). Za priznavanje manjka koji je nastao zbog više sile porezni obveznik mora imati očevidnik nadležnog tijela. Ako se otpisuje trgovačka roba u iznosu iznad dopuštenog Odlukom Hrvatske gosp. komore i ako porezni obveznik ne raspolaže odgovarajućom dokumentacijom riječ je o porezno nepriznatom otpisu koji podliježe obvezi obračuna PDV-a te predstavlja nepriznati rashod pri utvrđivanju osnovice poreza na dobit.

[29] Cutvarić, M. (2016) : Računovodstvo – posebnosti godišnjeg obračuna u djelatnosti trgovine za 2015.godinu, HZRIF, Zagreb, str. 39.
[30] Narodne novine, (2005) : Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 95.

4.RAČUNOVODSTVENA EVIDENCIJA TRGOVAČKE ROBE NA PRIMJERU OBRTA „TRGOVINE I SERVISA PERIŠ“

Trgovina i servis Periš je trgovina na malo koja se bavi prodajom, montažom i servisom klima uređaja. To je tvrtka s višegodišnjim iskustvom cca. 20 godina koja se nalazi u Splitu. Osnovno sredstvo njenog rada su klima uređaji kao i potrebni rezervni dijelovi za njih, ali i drugi materijali koji su neophodni za rad. Na kraju svake godine trgovina provodi inventuru robe te se usklađuje stanje u računalu sa knjigom popisa.

Trgovina i servis Periš je u sustavu PDV-a. Prilikom prodaje, trgovina ispostavlja račun za prodanu trgovačku robu na kojem je iskazan porez na dodanu vrijednost kojeg obračunava prema izdanom računu u obračunskom razdoblju. Obračunsko razdoblje je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu te se porez na dodanu vrijednsot obračunava mjesečno.

Prema *Zakonu o zaštiti potrošača* trgovina jasno i vidljivo ističe maloprodajne cijene na klima uređajima. Maloprodajna cijena je napisana na proizvodu tj.u izlogu prodavaonice, a trgovina na te cijene klima uređaja odobrava 10% popusta za gotovinsko plaćanje.

Robu tj.klima uređaje nabavlja od više dobavljača. Prilikom primitka robe točnije klima uređaja trgovina sastavlja primku tj osnovni interni ulazni dokument kojim zadužuje skladište. Formira se na temelju dokumenata dobavljača (račun, otpremnica), a svrha joj je zabilježiti prijem robe i definirati prodajnu cijenu. Prilikom unosa primke unose se podaci za 2 dokumenta: dokument našeg sustava primku te dokument dobavljača otpremnicu-račun. Zapis nastaje u trenutku zaključenja dokumenta, kada je dokument proglašen poslovno valjanim. To je u skladu s filozofijom sustava: postoji samo jedan zapis dokumenta unutar poslovnog sustava.

Primka je određena svojim rednim brojem, datumom kada su navedeni artikli ili artikl stigli u skladište, u koje skladište su pohranjeni artikli, koliko iznosi rabat, koliko iznosi zavisni trošak, naziv i adresa dobavljača, popis artikala koji su primljeni na skladište. Pri dnu obrasca "Primke" se nalaze polja sa iznosima u kojima se mogu nalaziti iznosi koji se odnose na trenutno aktivnu primku: ukupna fakturna cijena ; ukupna fakturna cijena umanjena za RABAT; ukupni zavisni trošak ; ukupna nabavna cijena.

Kao što trvtka zaprima klima uređaje, tako u svoje skladište zaprima i potrebne materijale bez kojih se ne mogu obavljati poslovi. Prilikom toga se sastavlja primka materijala u kojoj se evidentira : naziv materijala, količina, cijena, fakturna vrijednost, nabavna vrijednost i marža. Da bi se taj sami materijal razdužio sa skladišta tvrtka po izvršenim poslovima sastavlja izdatnice materijala.

Prilikom prodaje robe kupcu tvrtka izdaje fiskalizirani račun te tako i razdužuje samo skladište trgovačke robe.

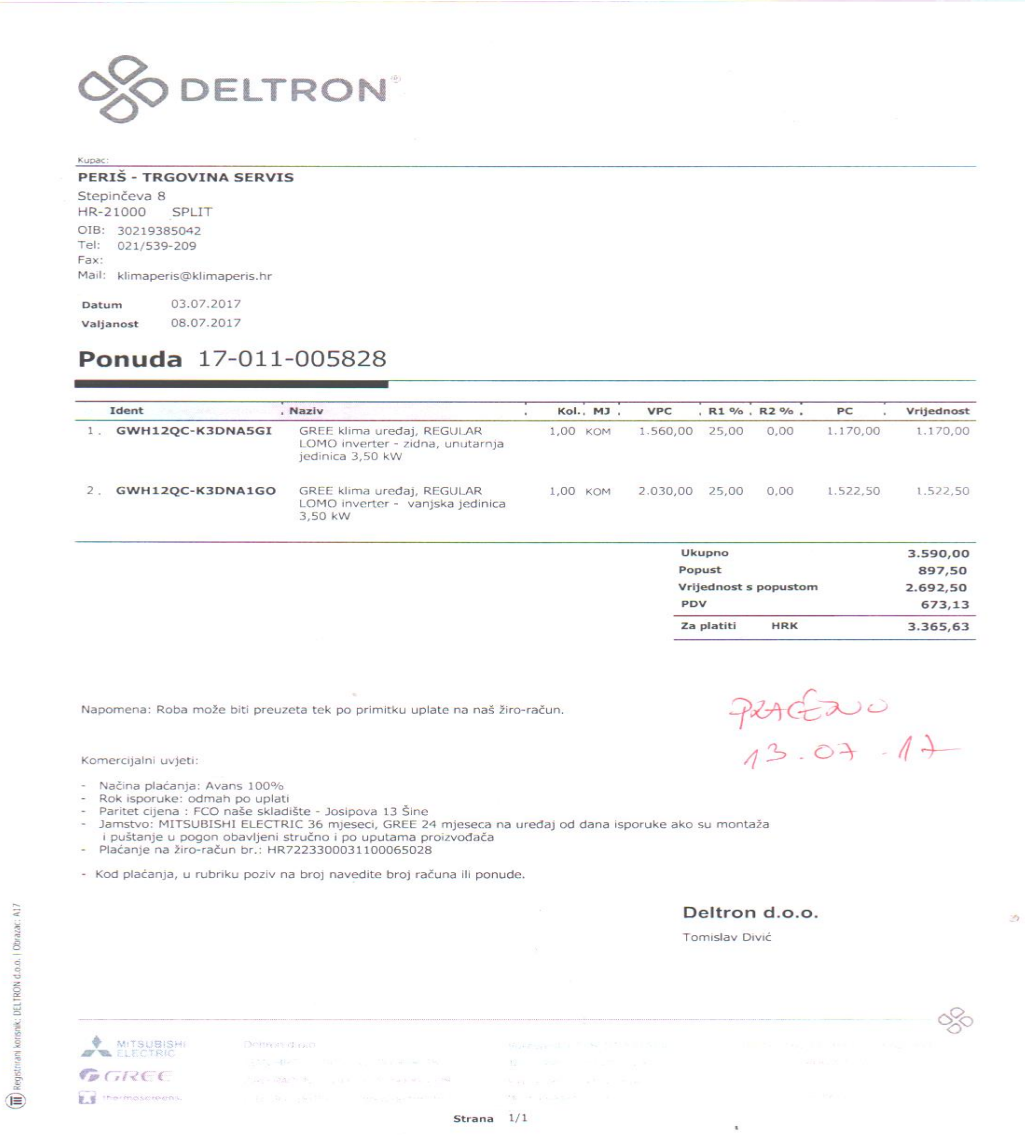
Tvrtka, bez obzira što ne mora, i dalje vodi Knjigu popisa kako bi osigurala potrebne podatke o stanju robe. Primitak robe, izdavanje računa i sve ostalo se evidentira u računalu preko odgovarajućih programa. Trgovina i servis Periš je u sustavu PDV-a .

4.1. Evidencija klima uređaja

Osnovna trgovačka roba trgovine i servisa Periš su klima uređaji koji se nabavljaju od više dobavljača jer trgovina prodaje više brendova. Priklikom nabave klima uređaja izrađuje se primka uz koju se roba zaprima u skladište.

Kada trgovina želi naručiti klimu, prvo od određenog dobavljača zatraži ponudu te ako je ta ponuda prihvatljiva nabava se realizira. Kada dobavljač robu pošalje u trgovinu, ako je sve u redu, roba se zaprima uz račun i otpremnicu koja se potpisuje te se izrađuje primka.

Slika 2. prikazuje ponudu koju dobavljač šalje poduzeću na temelju narudžbe.

DELTRON

Kupac:
PERIŠ - TRGOVINA SERVIS
Stepinčeva 8
HR-21000 SPLIT
OIB: 30219385042
Tel: 021/539-209
Fax:
Mail: klimaperis@klimaperis.hr

Datum 03.07.2017
Valjanost 08.07.2017

Ponuda 17-011-005828

	Ident	Naziv	Kol.	MJ	VPC	R1 %	R2 %	PC	Vrijednost
1.	GWH12QC-K3DNA5GI	GREE klima uređaj, REGULAR LOMO inverter - zidna, unutarnja jedinica 3,50 kW	1,00	KOM	1.560,00	25,00	0,00	1.170,00	1.170,00
2.	GWH12QC-K3DNA1GO	GREE klima uređaj, REGULAR LOMO inverter - vanjska jedinica 3,50 kW	1,00	KOM	2.030,00	25,00	0,00	1.522,50	1.522,50

Ukupno	3.590,00
Popust	897,50
Vrijednost s popustom	2.692,50
PDV	673,13
Za platiti HRK	3.365,63

Napomena: Roba može biti preuzeta tek po primitku uplate na naš žiro-račun.

PLAĆENO
13.07.17

Komercijalni uvjeti:

- Načina plaćanja: Avans 100%
- Rok isporuke: odmah po uplati
- Paritet cijena : FCO naše skladište - Josipova 13 Šine
- Jamstvo: MITSUBISHI ELECTRIC 36 mjeseci, GREE 24 mjeseca na uređaj od dana isporuke ako su montaža i puštanje u pogon obavljeni stručno i po uputama proizvođača
- Plaćanje na žiro-račun br.: HR7223300031100065028
- Kod plaćanja, u rubriku poziv na broj navedite broj računa ili ponude.

Deltron d.o.o.
Tomislav Divić

MITSUBISHI ELECTRIC
GREE

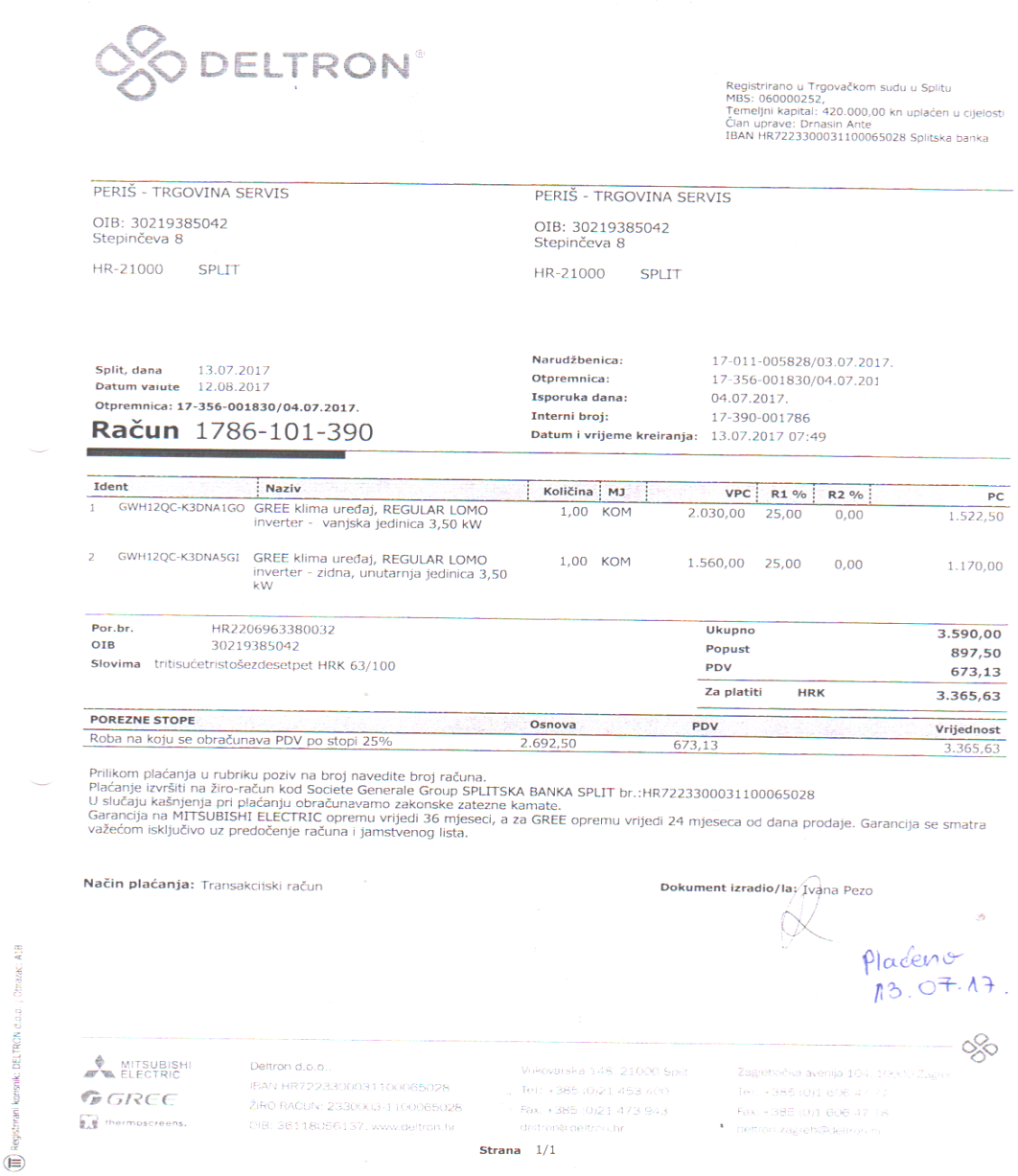
Strana 1/1

Slika 2. Ponuda

Izvor : Trgovina i servis Periš

Na zahtjev trgovine dobavljač ispostavlja ponudu. Ako je tražena ponuda zadovoljavajuća trgovina je prihvaća i narudžba ide u daljnu realizaciju. U ponudi se nalazi : naziv proizvoda, cijena, količina te PDV.

Slika 3. prikazuje račun dobavljača na temlju kojeg trgovina plaća robu i podmiruje obveze prema dobavljaču.

DELTRON

Registrirano u Trgovačkom sudu u Splitu
MBS: 060000252,
Temeljni kapital: 420.000,00 kn uplaćen u cijelosti
Član uprave: Drnasin Ante
IBAN HR7223300031100065028 Splitska banka

PERIŠ - TRGOVINA SERVIS
OIB: 30219385042
Stepinčeva 8
HR-21000 SPLIT

PERIŠ - TRGOVINA SERVIS
OIB: 30219385042
Stepinčeva 8
HR-21000 SPLIT

Split, dana 13.07.2017
Datum valute 12.08.2017
Otpremnica: 17-356-001830/04.07.2017.

Račun 1786-101-390

Narudžbenica: 17-011-005828/03.07.2017.
Otpremnica: 17-356-001830/04.07.201
Isporuka dana: 04.07.2017.
Interni broj: 17-390-001786
Datum i vrijeme kreiranja: 13.07.2017 07:49

	Ident	Naziv	Količina	MJ	VPC	R1 %	R2 %	PC
1	GWH12QC-K3DNA1GO	GREE klima uređaj, REGULAR LOMO inverter - vanjska jedinica 3,50 kW	1,00	KOM	2.030,00	25,00	0,00	1.522,50
2	GWH12QC-K3DNA5GI	GREE klima uređaj, REGULAR LOMO inverter - zidna, unutarnja jedinica 3,50 kW	1,00	KOM	1.560,00	25,00	0,00	1.170,00

Por.br. HR2206963380032
OIB 30219385042
Slovima tritisućetristošezdesetpet HRK 63/100

Ukupno	3.590,00
Popust	897,50
PDV	673,13
Za platiti HRK	3.365,63

POREZNE STOPE	Osnova	PDV	Vrijednost
Roba na koju se obračunava PDV po stopi 25%	2.692,50	673,13	3.365,63

Prilikom plaćanja u rubriku poziv na broj navedite broj računa.
Plaćanje izvršiti na žiro-račun kod Societe Generale Group SPLITSKA BANKA SPLIT br.:HR7223300031100065028
U slučaju kašnjenja pri plaćanju obračunavamo zakonske zatezne kamate.
Garancija na MITSUBISHI ELECTRIC opremu vrijedi 36 mjeseci, a za GREE opremu vrijedi 24 mjeseca od dana prodaje. Garancija se smatra važećom isključivo uz predočenje računa i jamstvenog lista.

Način plaćanja: Transakcijski račun

Dokument izradio/la: Ivana Pezo

Plaćeno 13.07.17.

MITSUBISHI ELECTRIC
GREE
thermoscreens.

Deltron d.o.o.
IBAN HR7223300031100065028
ŽIRO RAČUN: 2330003-1100065028
OIB: 36118056137, www.deltron.hr

Vukovarska 148, 21000 Split
Tel: +385 (0)21 458 600
Fax: +385 (0)21 473 943
deltron@deltron.hr

Zagrebačka avenija 104, 10000 Zagreb
Tel: +385 (0)1 606 47 77
Fax: +385 (0)1 606 47 78
deltron.zagreb@deltron.hr

Strana 1/1

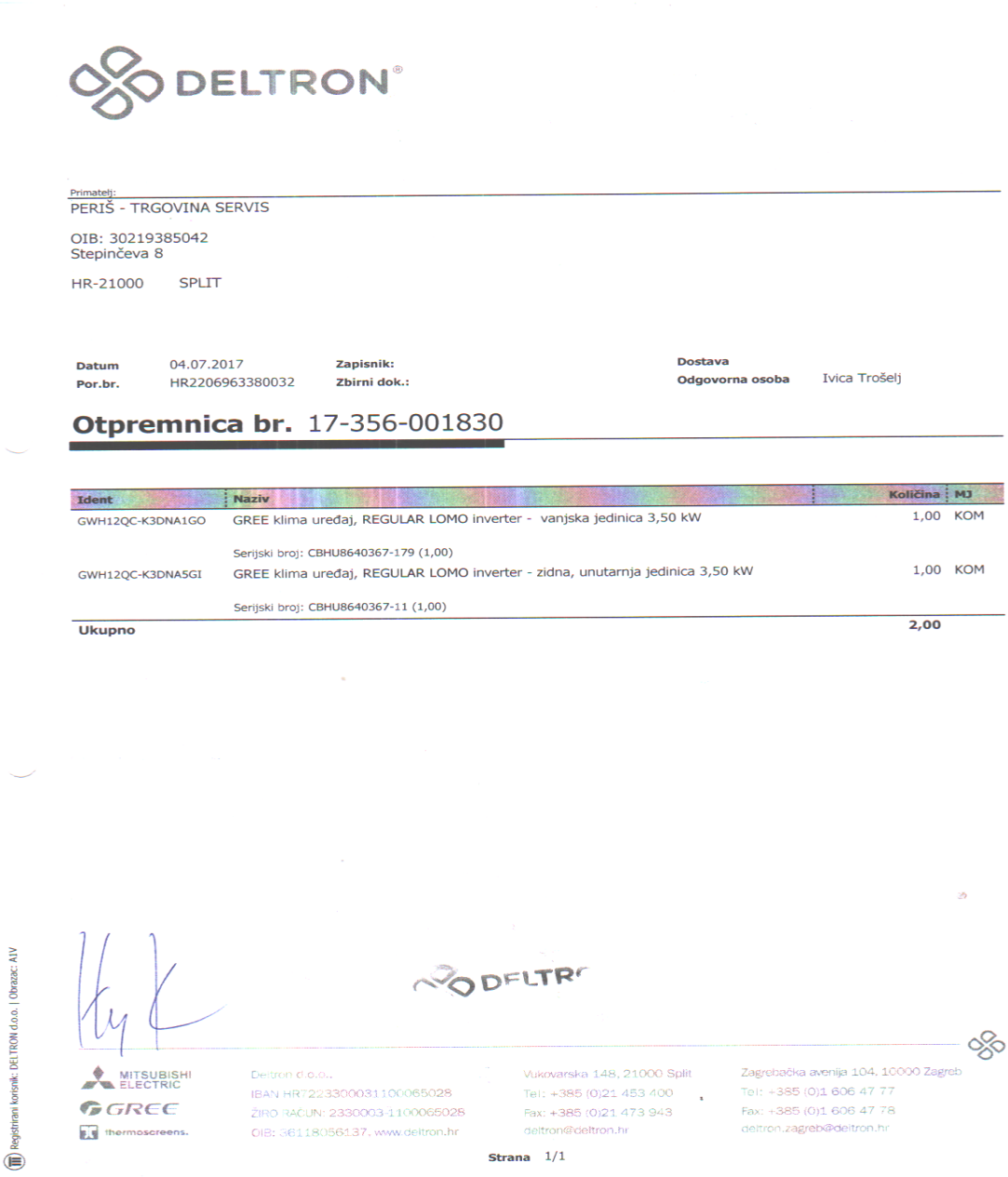
Registarski sudnik: DELTRON d.o.o. | Obrazac: A1B

Slika 3. Račun

Izvor : Trgovina i servis Periš

Nakon prihvaćene ponude dobavljač ispostavlja račun. Računu prikazuje da je kupljen klima uređaj od dobavljača Deltron po cijeni od 3.365,63kn od čega PDV iznosi 673,13kn. Taj račun ujedno predstavlja našu obvezu prema dobavljaču.

Slika 4. prikazuje otpremnicu na temelju koje se isporučuje roba i zaprima u trgovinu.

DELTRON®

Primatelj:
PERIŠ - TRGOVINA SERVIS

OIB: 30219385042
Stepinčeva 8

HR-21000 SPLIT

Datum	04.07.2017	**Zapisnik:**		**Dostava**	
Por.br.	HR2206963380032	**Zbirni dok.:**		**Odgovorna osoba**	Ivica Trošelj

Otpremnica br. 17-356-001830

Ident	Naziv	Količina	MJ
GWH12QC-K3DNA1GO	GREE klima uređaj, REGULAR LOMO inverter - vanjska jedinica 3,50 kW	1,00	KOM
	Serijski broj: CBHU8640367-179 (1,00)		
GWH12QC-K3DNA5GI	GREE klima uređaj, REGULAR LOMO inverter - zidna, unutarnja jedinica 3,50 kW	1,00	KOM
	Serijski broj: CBHU8640367-11 (1,00)		
Ukupno		**2,00**	

Registrirani korisnik: DELTRON d.o.o. | Obrazac A1V

DELTRON

MITSUBISHI ELECTRIC
GREE
thermoscreens.

Deltron d.o.o.
IBAN HR7223300031100065028
ŽIRO RAČUN: 2330003-1100065028
OIB: 36118056137, www.deltron.hr

Vukovarska 148, 21000 Split
Tel: +385 (0)21 453 400
Fax: +385 (0)21 473 943
deltron@deltron.hr

Zagrebačka avenija 104, 10000 Zagreb
Tel: +385 (0)1 606 47 77
Fax: +385 (0)1 606 47 78
deltron.zagreb@deltron.hr

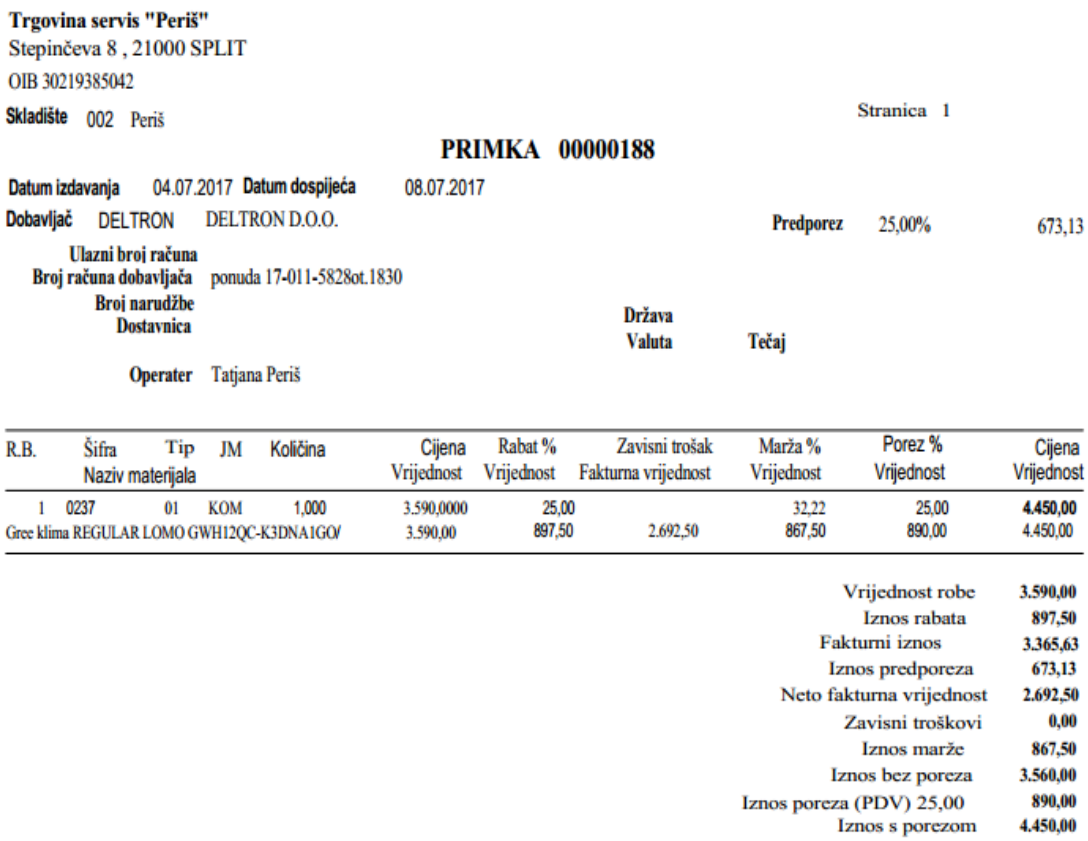
Strana 1/1

Slika 4. Otpremnica

Izvor : Trgovina i servis Periš

Otpremnica je glavni dokument za isporuku tj. zaprimanje robe u trgovini, a slijedi nakon računa. Ako roba odgovara naručenom osoblje trgovine je potpisuje, preuzima robu te zadužuje skladište. Ova otpremnica dokazuje preuzimanje naručenog klima uređaja.

Slika 5. Prikazuje primku na temelju koje se roba zaprima u skladište.

Trgovina servis "Periš"
Stepinčeva 8 , 21000 SPLIT
OIB 30219385042

Skladište 002 Periš

Stranica 1

PRIMKA 00000188

Datum izdavanja 04.07.2017 **Datum dospijeća** 08.07.2017

Dobavljač DELTRON DELTRON D.O.O.

Predporez 25,00% 673,13

Ulazni broj računa
Broj računa dobavljača ponuda 17-011-5828ot.1830
Broj narudžbe
Dostavnica

Država
Valuta **Tečaj**

Operater Tatjana Periš

R.B.	Šifra / Naziv materijala	Tip	JM	Količina	Cijena / Vrijednost	Rabat % / Vrijednost	Zavisni trošak / Fakturna vrijednost	Marža % / Vrijednost	Porez % / Vrijednost	Cijena / Vrijednost
1	0237	01	KOM	1,000	3.590,0000	25,00		32,22	25,00	**4.450,00**
Gree klima REGULAR LOMO GWH12QC-K3DNA1GO/					3.590,00	897,50	2.692,50	867,50	890,00	4.450,00

Vrijednost robe	**3.590,00**
Iznos rabata	**897,50**
Fakturni iznos	**3.365,63**
Iznos predporeza	**673,13**
Neto fakturna vrijednost	**2.692,50**
Zavisni troškovi	**0,00**
Iznos marže	**867,50**
Iznos bez poreza	**3.560,00**
Iznos poreza (PDV) 25,00	**890,00**
Iznos s porezom	**4.450,00**

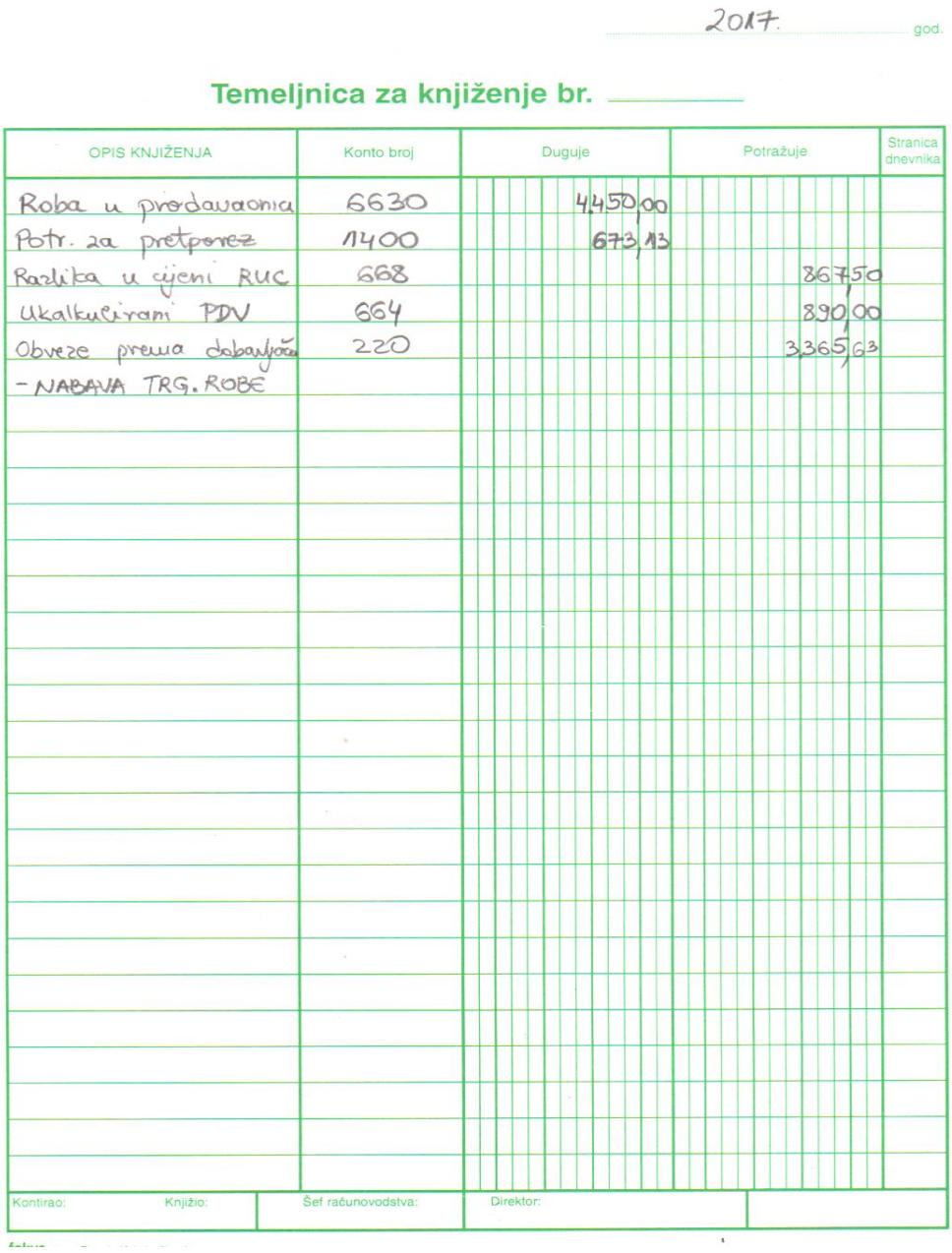
Slika 5. Primka

Izvor : Trgovina i servis Periš

Nakon što trgovina preuzme robu sljedeći korak je tu robu zaprimiti u skladište tj. evidentirati u računalu. Trgovina izrađuje primku. Primka sadržava : Šifru / naziv materijala, tip, jedinicu mjere, količinu, cijenu/vrijednost, rabat, fakturnu vrijednost, maržu, porez i konačnu vrijednost.

Prema računu dobavljača je vidljivo da je klima uređaj nabavljen po cijeni od 3.365,63kn a u primci se evidentira cijena 4.450,00kn prema kojoj se roba prodaje. Trgovina na tu cijenu odobrava popust od 10% za gotovinsko plaćanje.

Slika 6. Prikazuje temeljnicu gdje je knjižena nabava trgovačke robe.

2017. god.

Temeljnica za knjiženje br. _____

OPIS KNJIŽENJA	Konto broj	Duguje	Potražuje	Stranica dnevnika
Roba u prodavaonica	6630	4450,00		
Potr. za pretporez	1400	673,13		
Razlika u cijeni RUC	668		367,50	
Ukalkulirani PDV	664		890,00	
Obveze prema dobavljačima	220		3365,63	
- NABAVA TRG. ROBE				

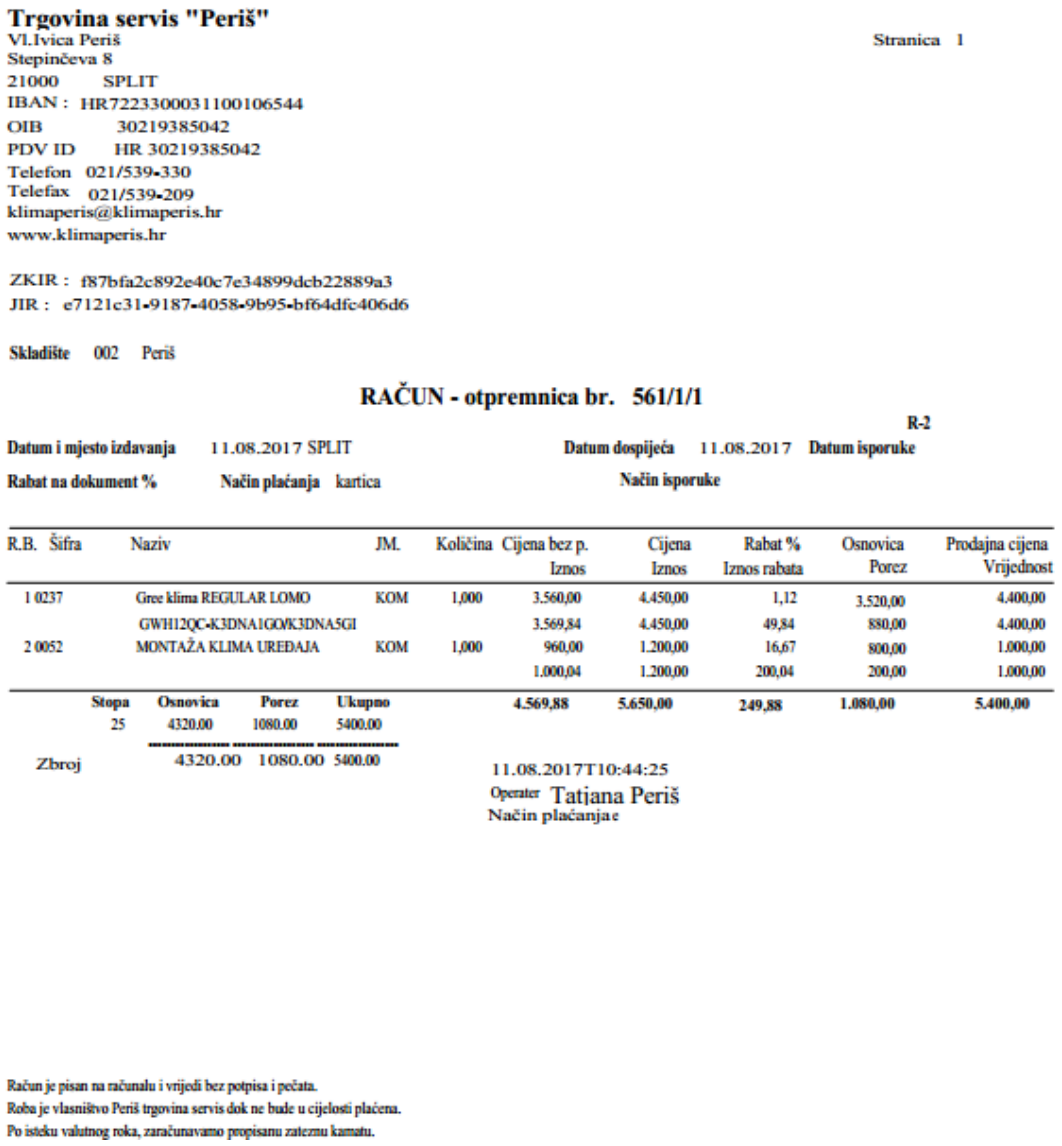
Kontirao: Knjižio: Šef računovodstva: Direktor:

Slika 6. Temeljnica nabave

Izvor : Trgovina i servis Periš

Temeljnica prikazuje evidentiranje nabave klima uređaja preko konta. Na dugovnoj strani se nalazi konto 6630 – Roba u prodavaonici koji iznosi 4.450,00 i konto 1400 – Potraživanje za pretporez u vrijednosti 673,13 kn.. Na potražnoj strani se nalazi konto 668 – RUC u iznosu 367,50 ; konto 664 – Ukalkulirani PDV 890,00kn te same obveze prema dobavljačima u iznosu od 3.365,63kn.

Slika 7.prikazuje račun na temelju kojeg se prodaje roba kupcu.

Trgovina servis "Periš"
VI.Ivica Periš
Stepinčeva 8
21000 SPLIT
IBAN : HR7223300031100106544
OIB 30219385042
PDV ID HR 30219385042
Telefon 021/539-330
Telefax 021/539-209
klimaperis@klimaperis.hr
www.klimaperis.hr

Stranica 1

ZKIR : f87bfa2c892e40c7e34899dcb22889a3
JIR : e7121c31-9187-4058-9b95-bf64dfc406d6

Skladište 002 Periš

RAČUN - otpremnica br. 561/1/1

R-2

Datum i mjesto izdavanja 11.08.2017 SPLIT **Datum dospijeća** 11.08.2017 **Datum isporuke**

Rabat na dokument % **Način plaćanja** kartica **Način isporuke**

R.B.	Šifra	Naziv	JM.	Količina	Cijena bez p. / Iznos	Cijena / Iznos	Rabat % / Iznos rabata	Osnovica / Porez	Prodajna cijena / Vrijednost
1	0237	Gree klima REGULAR LOMO	KOM	1,000	3.560,00	4.450,00	1,12	3.520,00	4.400,00
		GWH12QC-K3DNA1GO/K3DNA5GI			3.569,84	4.450,00	49,84	880,00	4.400,00
2	0052	MONTAŽA KLIMA UREĐAJA	KOM	1,000	960,00	1.200,00	16,67	800,00	1.000,00
					1.000,04	1.200,00	200,04	200,00	1.000,00
					4.569,88	**5.650,00**	**249,88**	**1.080,00**	**5.400,00**

Stopa	Osnovica	Porez	Ukupno
25	4320.00	1080.00	5400.00
Zbroj	4320.00	1080.00	5400.00

11.08.2017T10:44:25
Operater Tatjana Periš
Način plaćanja e

Račun je pisan na računalu i vrijedi bez potpisa i pečata.
Roba je vlasništvo Periš trgovina servis dok ne bude u cijelosti plaćena.
Po isteku valutnog roka, zaračunavamo propisanu zateznu kamatu.

Slika 7. Račun

Izvor : Trgovina i servis Periš

Po prodaji robe izrađuje se račun na temelju kojeg se razdužuje skladište robe i roba prodaje kupcu. Klima uređaj se prodaje kupcu po cijeni od 4.000,00kn + montaža tj.5000,00kn. Račun sadrži : podatke o trgovini, fiskalne brojeve (ZKIR i JIR), datum i mjesto izdavanja, datum dospijeća, način plaćanja, naziv proizvoda, količinu, cijenu, rabat, porez, prodajnu cijena.

Račun trgovine je izdan preko računala, a vrijedi bez potpisa i pečata. Sama roba je u vlasništvu trgovine dok se ne plati u cjelosti.

Slika 8. prikazuje temeljnicu odnosno knjiženja prodaje robe, plaćanje kupca, polog novca na žiro račun i plaćanje poreza.

2017. god.

Temeljnica za knjiženje br. _____

OPIS KNJIŽENJA	Konto broj	Duguje	Potražuje	Stranica dnevnika
Kupac	120	5.400,00		
Obveze za PDV	2400		1080,00	
Prihod od prodaje	760		4.320,00	
- PRODAJA ROBE				
Glavna blagajna	1020	5400,00		
Kupac	120		5400,00	
- PLAĆANJE KUPCA				
Žiro račun prijelazni	1009	5400,00		
Glavna blagajna	1020		5400,00	
Žiro račun	1000	5400,00		
Žiro račun prijelazni	1009		5400,00	
- POLOG NOVCA NA ŽR				
Obveze za PDV	2400	1080,00		
Žiro račun	1000		1080,00	
- PLAĆANJE PDV-a				

Kontirao: Knjižio: Šef računovodstva: Direktor:

fokus d.o.o. Zagreb, Koledovčina 4
Oznaka za narudžbu: A-3a (1)

Slika 8. Temeljnica prodaje robe

Izvor : Trgovina i servis Periš

Temeljnica prodaje robe prikazuje knjiženje same prodaje.

1. *Kupcu se proda robu tj.klima uređaj i evidentira se sljedeće:*

- Konto 120 – Potraživanje od kupca, kupac plaća iznos od 5.400,00kn za kupljenu robu
- Konto 2400 – Obveze za PDV, potražuje 1.080,00 kn
- Konto 760 – Prihod od prodaje, potražuje 4.320,00 kn

2. *Plaćanje kupca*

- Kupac podmiruje svoj račun i novac se polaže u glavnu blagajnu :
  Konto 1020 – Glavna blagajna, prima i duguje 5.400,00kn
  Konto 120 – Potraživanje od kupca 5.400,00kn, kupac zatvara svoj dug

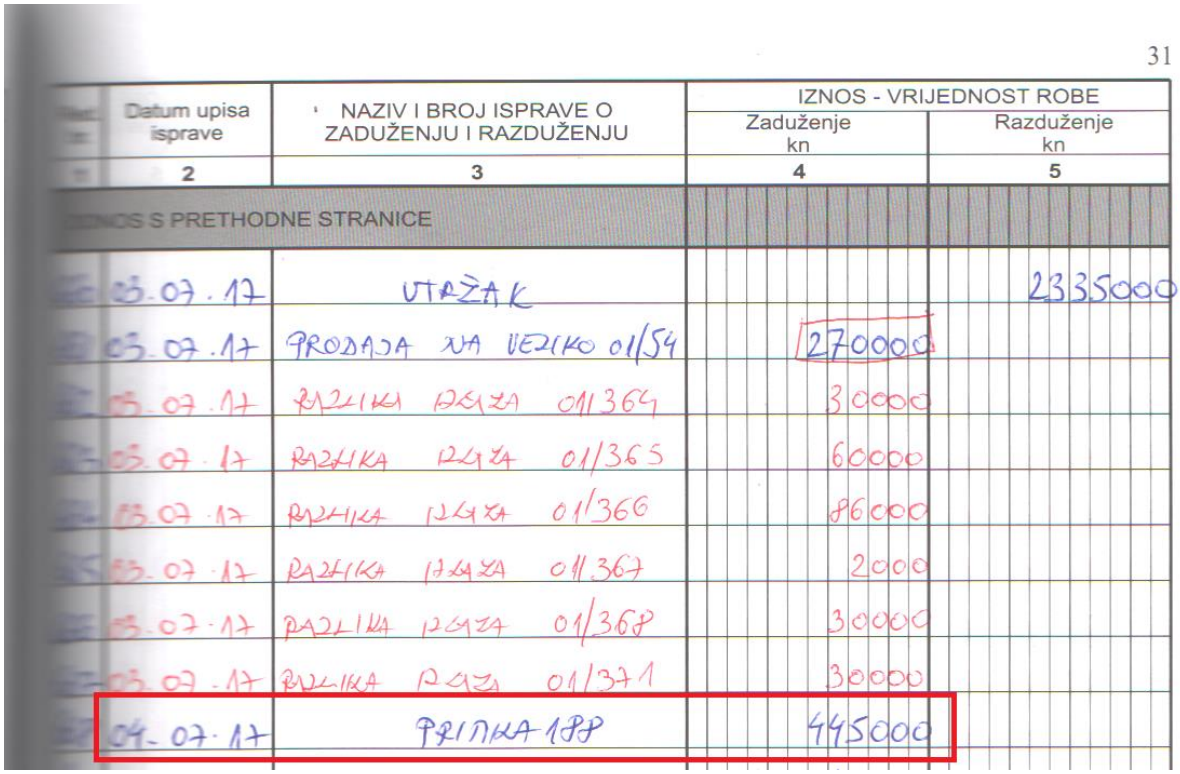
3. *Polog novca na žiro račun*

- Novac iz glavne blagajne se polaže na žiro račun preko žiro računa prijelaznog:
  1009 – Žiro račun prijelazni, duguje 5.400,00kn
  1020 – Glavna blagajna, potražuje 5.400,00kn
  Potom se zatvara žiro račun prijelazni i novac ide na konto 1000 tj.žiro račun.
  1000 - Žiro račun, duguje 5.400,00kn
  1009 – Žiro račun prijelazni, potražuje 5.400,00kn

4. *Plaćanje PDV-a*

- Obveze za PDV se plaćaju sa žiro računa
  Konto 2400 – Obveze za PDV se zatvaraju tj.duguju 1.080,00kn
  Konto 1000 – Žiro račun, potražuje 1.080,00kn

Slika 9. prikazuje knjigu popisa.

31

Redni br.	Datum upisa isprave	NAZIV I BROJ ISPRAVE O ZADUŽENJU I RAZDUŽENJU	IZNOS - VRIJEDNOST ROBE	
			Zaduženje kn	Razduženje kn
1	2	3	4	5
IZNOS S PRETHODNE STRANICE				
	03.07.17	UTRŽAK		2335000
	03.07.17	PRODAJA NA VELIKO 01/54	270000	
	03.07.17	RAZLIKA ROBA 01/364	30000	
	03.07.17	RAZLIKA ROBA 01/365	60000	
	03.07.17	RAZLIKA ROBA 01/366	86000	
	03.07.17	RAZLIKA ROBA 01/367	2000	
	03.07.17	RAZLIKA ROBA 01/368	30000	
	03.07.17	RAZLIKA ROBA 01/371	30000	
	04.07.17	PRIMKA 188	445000	

Slika 9. Knjiga popisa

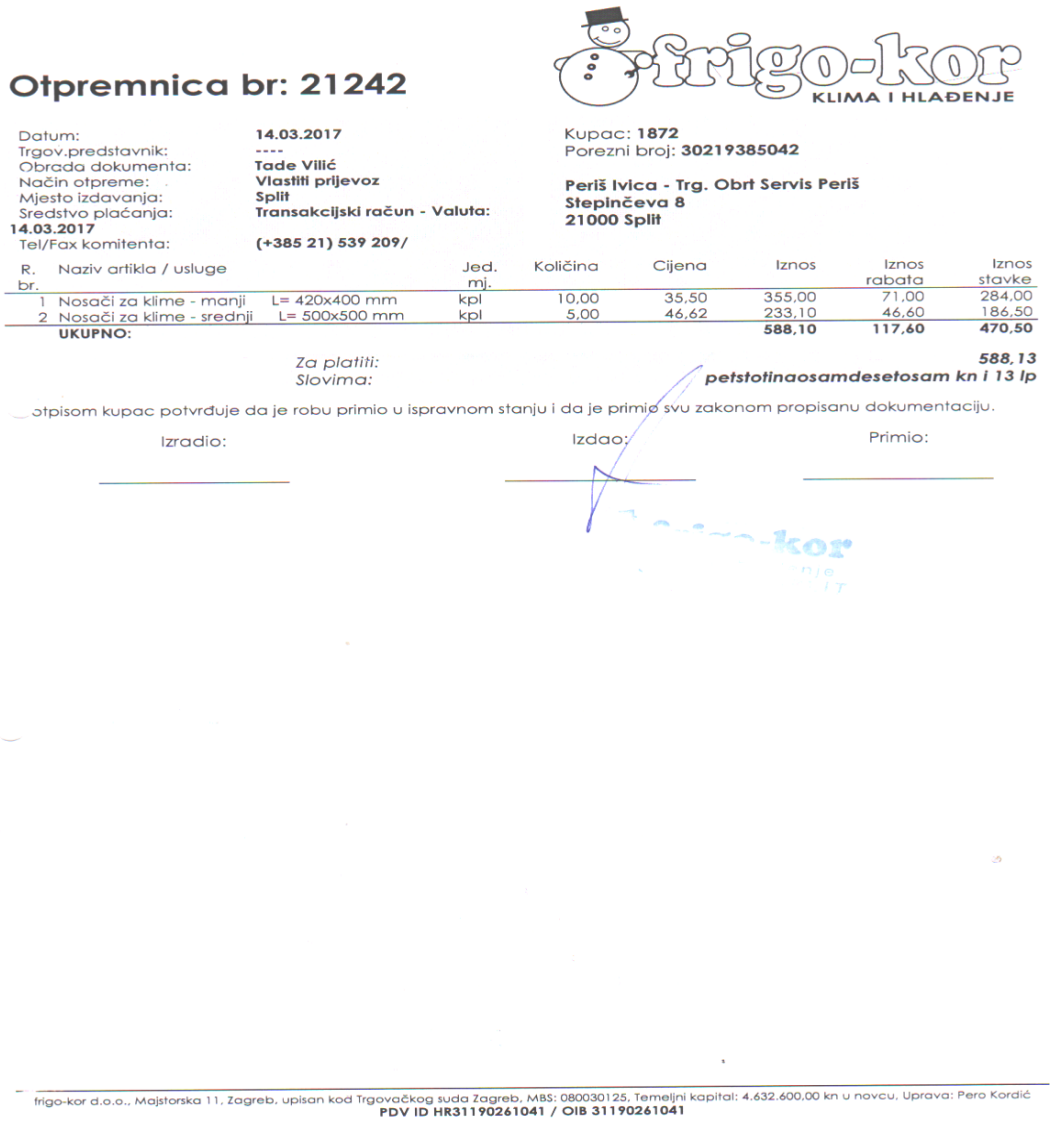
Izvor : Trgovina i servis Periš

Bez obzira što više nije obavezno Trgovina i servis Periš uz računalo i dalje vodi evidenciju i u Knjizi popisa. Na slici je prikazana Primka 188. koja je evidentirana u knjizi popisa kao i u računalu u iznosu od 4.450,00kn.

4.2. Evidencija potrebne robe

U trgovini i servis Periš djelatnost se ne može obavljati bez potrebnih zaliha robe. Roba, bez koje je rad nemoguć, se nabavlja od raznih dobavljača koji isporučuju robu uz otpremnicu. Nakon toga se izrađuje primka materijala, a ta se roba razdužuje preko izdatnice materijala.

Slika 10.prikazuje otpremnicu dobavljača na temelju koje se isporučuje roba.

Otpremnica br: 21242

frigo-kor KLIMA I HLAĐENJE

Datum: 14.03.2017
Trgov.predstavnik: ----
Obrada dokumenta: Tade Vilić
Način otpreme: Vlastiti prijevoz
Mjesto izdavanja: Split
Sredstvo plaćanja: Transakcijski račun - Valuta:
14.03.2017
Tel/Fax komitenta: (+385 21) 539 209/

Kupac: 1872
Porezni broj: 30219385042

Periš Ivica - Trg. Obrt Servis Periš
Stepinčeva 8
21000 Split

R. br.	Naziv artikla / usluge		Jed. mj.	Količina	Cijena	Iznos	Iznos rabata	Iznos stavke
1	Nosači za klime - manji	L= 420x400 mm	kpl	10,00	35,50	355,00	71,00	284,00
2	Nosači za klime - srednji	L= 500x500 mm	kpl	5,00	46,62	233,10	46,60	186,50
	UKUPNO:					**588,10**	**117,60**	**470,50**

Za platiti: ***588,13***
Slovima: ***petstotinaosamdesetosam kn i 13 lp***

otpisom kupac potvrđuje da je robu primio u ispravnom stanju i da je primio svu zakonom propisanu dokumentaciju.

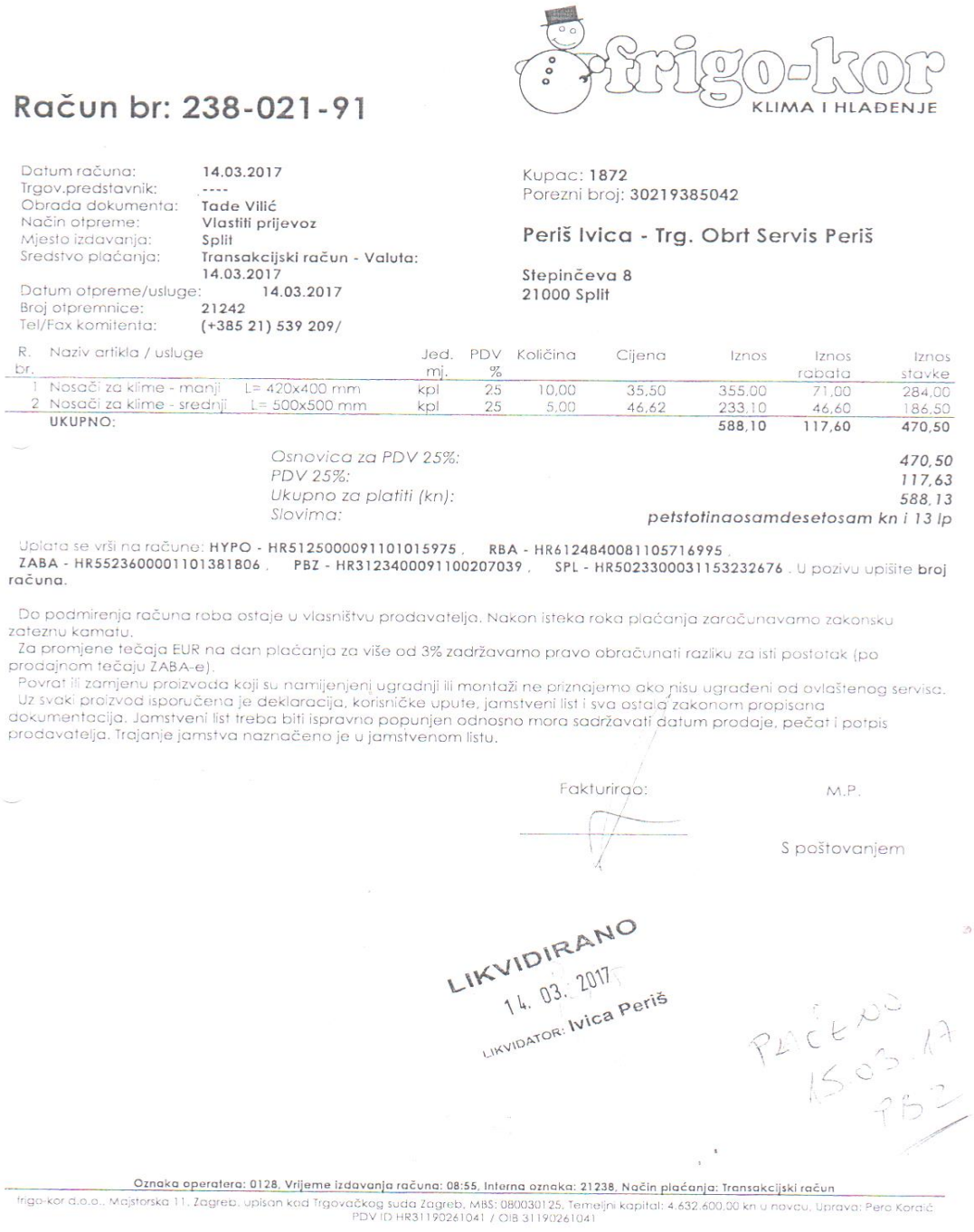
Izradio: Izdao: Primio:

frigo-kor d.o.o., Majstorska 11, Zagreb, upisan kod Trgovačkog suda Zagreb, MBS: 080030125, Temeljni kapital: 4.632.600,00 kn u novcu, Uprava: Pero Kordić
PDV ID HR31190261041 / OIB 31190261041

Slika 10. Otpremnica robe

Izvor : Trgovina i servis Periš

Slika 11.prikazuje račun dobavljača potrebne robe na temelju kojeg se podmiruje obveza prema njemu.

frigo-kor
KLIMA I HLAĐENJE

Račun br: 238-021-91

Datum računa: 14.03.2017
Trgov.predstavnik: ----
Obrada dokumenta: Tade Vilić
Način otpreme: Vlastiti prijevoz
Mjesto izdavanja: Split
Sredstvo plaćanja: Transakcijski račun - Valuta: 14.03.2017
Datum otpreme/usluge: 14.03.2017
Broj otpremnice: 21242
Tel/Fax komitenta: (+385 21) 539 209/

Kupac: 1872
Porezni broj: 30219385042

Periš Ivica - Trg. Obrt Servis Periš

Stepinčeva 8
21000 Split

R. br.	Naziv artikla / usluge	Jed. mj.	PDV %	Količina	Cijena	Iznos	Iznos rabata	Iznos stavke
1	Nosači za klime - manji L= 420x400 mm	kpl	25	10,00	35,50	355,00	71,00	284,00
2	Nosači za klime - srednji L= 500x500 mm	kpl	25	5,00	46,62	233,10	46,60	186,50
	UKUPNO:					588,10	117,60	470,50

Osnovica za PDV 25%: *470,50*
PDV 25%: *117,63*
Ukupno za platiti (kn): *588,13*
Slovima: ***petstotinaosamdesetosam kn i 13 lp***

Uplata se vrši na račune: **HYPO - HR5125000091101015975** , **RBA - HR6124840081105716995** , **ZABA - HR5523600001101381806** , **PBZ - HR3123400091100207039** , **SPL - HR5023300031153232676** . U pozivu upišite **broj računa.**

Do podmirenja računa roba ostaje u vlasništvu prodavatelja. Nakon isteka roka plaćanja zaračunavamo zakonsku zateznu kamatu.
Za promjene tečaja EUR na dan plaćanja za više od 3% zadržavamo pravo obračunati razliku za isti postotak (po prodajnom tečaju ZABA-e).
Povrat ili zamjenu proizvoda koji su namijenjeni ugradnji ili montaži ne priznajemo ako nisu ugrađeni od ovlaštenog servisa.
Uz svaki proizvod isporučena je deklaracija, korisničke upute, jamstveni list i sva ostala zakonom propisana dokumentacija. Jamstveni list treba biti ispravno popunjen odnosno mora sadržavati datum prodaje, pečat i potpis prodavatelja. Trajanje jamstva naznačeno je u jamstvenom listu.

Fakturirao: M.P.

S poštovanjem

LIKVIDIRANO
14. 03. 2017
LIKVIDATOR: Ivica Periš

PLAĆENO 15.03.17 PBZ

Oznaka operatera: 0128, Vrijeme izdavanja računa: 08:55, Interna oznaka: 21238, Način plaćanja: Transakcijski račun

frigo-kor d.o.o., Majstorska 11, Zagreb, upisan kod Trgovačkog suda Zagreb, MBS: 080030125, Temeljni kapital: 4.632.600,00 kn u novcu, Uprava: Pero Korać
PDV ID HR31190261041 / OIB 31190261041

Slika 11. Račun dobavljača

Izvor : Trgovina i servis Periš

Slika 12. Prikazuje primku materijala preko koje se roba zadužuje u skladište.

Trgovina servis "Periš"
Stepinčeva 8 , 21000 SPLIT
OIB 30219385042

Stranica 1

Skladište 001 Servis

PRIMKA MATERIJALA 00000015

Datum izdavanja 14.03.2017 **Datum dospijeća** 14.03.2017

Dobavljač FR-KOR FRIGO-KOR D.O.O.

Ulazni broj računa
Broj računa dobavljača br.238-021-91
Broj narudžbe
Dostavnica

Predporez
Država
Valuta **Tečaj**

Operater Tatjana Periš

R.B.	Šifra	Tip	JM	Količina	Cijena / Vrijednost	Rabat % / Vrijednost	Zavisni trošak / Fakturna vrijednost	Nabavna cijena / Vrijednost	Marža % / Vrijednost	Cijena / Vrijednost
	Naziv materijala									
1	0016	03	PAR	10,000	35,5000	20,00		28,40		28,40
Nosač klima uređaj 400x333 - mali					355,00	71,00	284,00	284,00	0,00	284,00
2	0018	03	PAR	5,000	46,6200	20,00		37,30		37,30
Nosač klima uređaja 500x500 - veliki					233,10	46,62	186,48	186,48	0,00	186,48
					588,10	**117,62**	**470,48**	**470,48**		**470,48**

Slika 12. Primka materijala

Izvor : Trgovina i servis Periš

Po preuzimanju robe trgovina sastavlja primku materijala. Evidentira se naziv robe, količina, cijena, rabat dobavljača, fakturna vrijednost, nabavna vrijednost i marža. Uz primku materijala roba se zaprima u skladište.

Vidljivo je da je roba kupljen po cijeni od 588,10kn od čega rabat iznosi 177,62kn a sama nabavna cijena je 470,68kn.

Slika 13. Prikazuje temeljnicu nabave i izdavanja robe.

2017 god.

Temeljnica za knjiženje br. _____

OPIS KNJIŽENJA	Konto broj	Duguje	Potražuje	Stranica dnevnika
Zalihe materijala	310	470,50		
Potr. za pretporez	1400	117,60		
Obveze prema dobavljaču	220		588,10	
-NABAVA MATERIJALA				
Trošak materijala	400	65,70		
Zalihe materijala	310		65,70	
-IZDAVANJE MATERIJALA				

Kontirao: Knjižio: | Šef računovodstva: | Direktor:

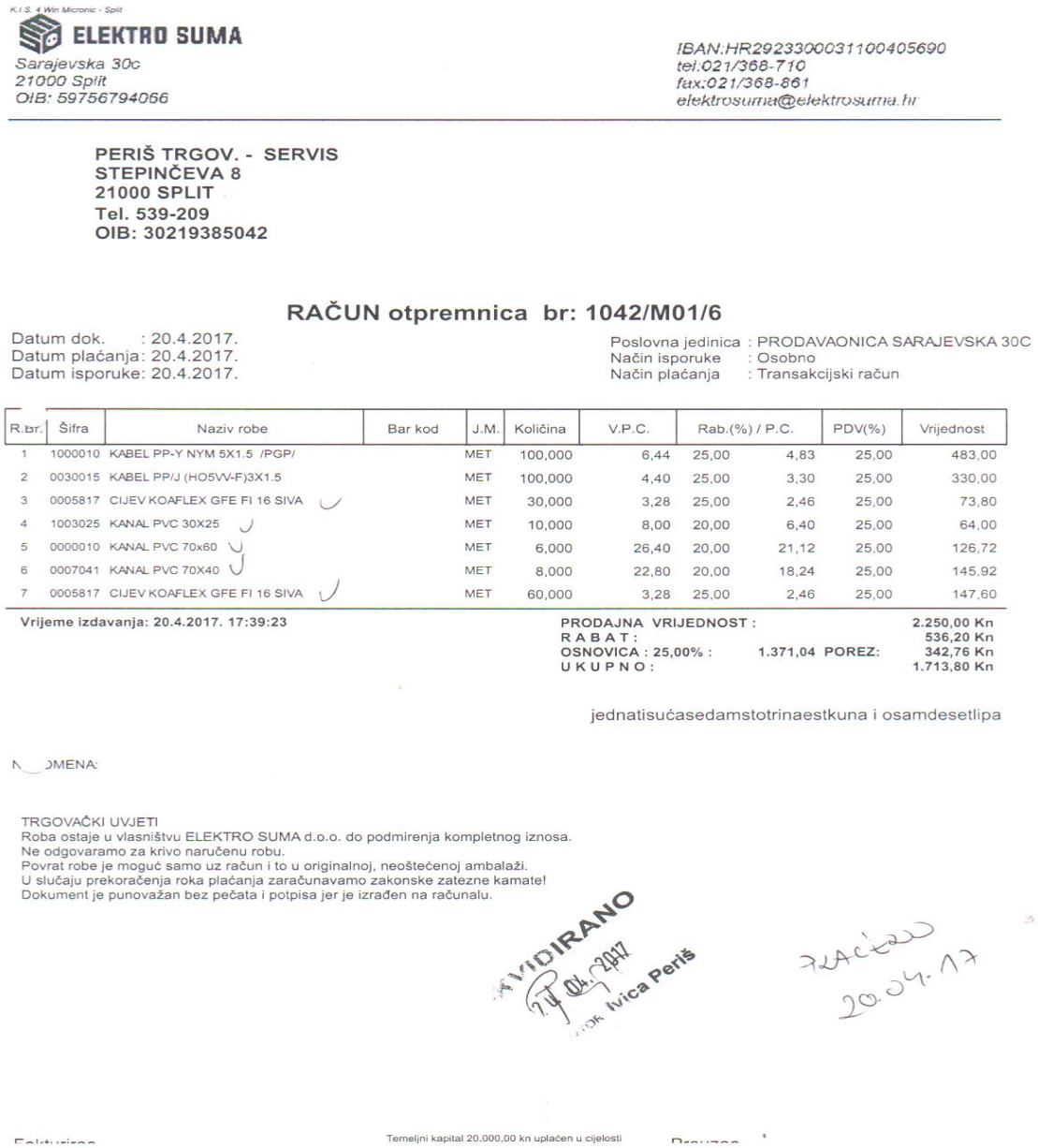
fokus d.o.o. Zagreb, Koledovčina 4
Oznaka za narudžbu: A-3a (1)

Slika 13. Temeljnica nabave robe

Izvor : Trgovina i servis Periš

4.2.1. Evidencija materijala od drugog dobavljača

Na slici 14.je prikazan račun drugog dobavljača robe uz pomoć kojeg se sastavlja primka materijala i roba se evidentira u skladište. Za razliku od prethodnog dobavljača koji prvo izdaje otpremnicu, ovaj dobavljač izdaje samo račun

K.I.S. 4 Win Micronic - Split

ELEKTRO SUMA
Sarajevska 30c
21000 Split
OIB: 59756794066

IBAN:HR2923300031100405690
tel:021/368-710
fax:021/368-861
elektrosuma@elektrosuma.hr

PERIŠ TRGOV. - SERVIS
STEPINČEVA 8
21000 SPLIT
Tel. 539-209
OIB: 30219385042

RAČUN otpremnica br: 1042/M01/6

Datum dok. : 20.4.2017.
Datum plaćanja: 20.4.2017.
Datum isporuke: 20.4.2017.

Poslovna jedinica : PRODAVAONICA SARAJEVSKA 30C
Način isporuke : Osobno
Način plaćanja : Transakcijski račun

R.br.	Šifra	Naziv robe	Bar kod	J.M.	Količina	V.P.C.	Rab.(%) / P.C.		PDV(%)	Vrijednost
1	1000010	KABEL PP-Y NYM 5X1.5 /PGP/		MET	100,000	6,44	25,00	4,83	25,00	483,00
2	0030015	KABEL PP/J (HO5VV-F)3X1.5		MET	100,000	4,40	25,00	3,30	25,00	330,00
3	0005817	CIJEV KOAFLEX GFE FI 16 SIVA		MET	30,000	3,28	25,00	2,46	25,00	73,80
4	1003025	KANAL PVC 30X25		MET	10,000	8,00	20,00	6,40	25,00	64,00
5	0000010	KANAL PVC 70x60		MET	6,000	26,40	20,00	21,12	25,00	126,72
6	0007041	KANAL PVC 70X40		MET	8,000	22,80	20,00	18,24	25,00	145,92
7	0005817	CIJEV KOAFLEX GFE FI 16 SIVA		MET	60,000	3,28	25,00	2,46	25,00	147,60

Vrijeme izdavanja: 20.4.2017. 17:39:23

PRODAJNA VRIJEDNOST : 2.250,00 Kn
R A B A T : 536,20 Kn
OSNOVICA : 25,00% : 1.371,04 POREZ: 342,76 Kn
U K U P N O : 1.713,80 Kn

jednatisućasedamstotrinaestkuna i osamdesetlipa

OMENA:

TRGOVAČKI UVJETI
Roba ostaje u vlasništvu ELEKTRO SUMA d.o.o. do podmirenja kompletnog iznosa.
Ne odgovaramo za krivo naručenu robu.
Povrat robe je moguć samo uz račun i to u originalnoj, neoštećenoj ambalaži.
U slučaju prekoračenja roka plaćanja zaračunavamo zakonske zatezne kamate!
Dokument je punovažan bez pečata i potpisa jer je izrađen na računalu.

VIDIRANO
Ivica Periš

Temeljni kapital 20.000,00 kn uplaćen u cijelosti

Slika 14. Račun dobavljača

Izvot : Trgovina i servis Periš

Slika 15.prikazuje primku materijala uz pomoć koje se roba zaprima u skladište.

Trgovina servis "Periš"
Stepinčeva 8 , 21000 SPLIT
OIB 30219385042

Stranica 1

Skladište 001 Servis

PRIMKA MATERIJALA 00000027

Datum izdavanja 20.04.2017 **Datum dospijeća** 20.04.2017

Dobavljač T.O.E.S ELEKTRO SUMA D.O.O.

Ulazni broj računa
Predporez
Broj računa dobavljača BR.1042/M01/6
Broj narudžbe
Dostavnica
Država
Valuta **Tečaj**

Operater Tatjana Periš

R.B.	Šifra	Tip	JM	Količina	Cijena	Rabat %	Zavisni trošak	Nabavna cijena	Marža %	Cijena
	Naziv materijala				Vrijednost	Vrijednost	Fakturna vrijednost	Vrijednost	Vrijednost	Vrijednost
1	0029	03	M	100,000	6,4400	25,00		4,83		4,83
Kabel PGP 5x1,5					644,00	161,00	483,00	483,00	0,00	483,00
2	0027	03	M	100,000	4,4000	25,00		3,30		3,30
Kabel PPJ 3x1,5					440,00	110,00	330,00	330,00	0,00	330,00
3	0023	03	M	30,000	3,2800	25,00		2,46		2,46
Set za klimu cijev kaoflex 16M - rebrasti					98,40	24,60	73,80	73,80	0,00	73,80
4	0051	03	M	10,000	8,0000	20,00		6,40		6,40
Kanalica PVC 25x30					80,00	16,00	64,00	**64,00**	0,00	64,00
5	0020	**03**	M	6,000	**26,4000**	20,00		21,12		21,12
Kanalica PVC 70x40					158,40	31,68	126,72	126,72	0,00	**126,72**
6	0020	03	**M**	8,000	22,8000	20,00		**18,24**		18,24
Kanalica PVC 70x40					182,40	36,48	145,92	145,92	0,00	145,92
7	0023	03	M	60,000	3,2800	25,00		2,46		2,46
Set za klimu cijev kaoflex 16M - rebrasti					196,80	49,20	147,60	147,60	0,00	147,60
					1.800,00	**428,96**	**1.371,04**	**1.371,04**		**1.371,04**

Slika 15. Primka materijala

Izvor : Trgovina i servis Periš

Kao i kod prethodnog dobavljača trgovina sastavlja primku materijala preko koje se roba zaprima u skladište. Primka materijala sadrži :naziv materijala, količinu, cijene, rabat

Roba je nabaviljena po cijeni od 1.800,00kn ali uz rabat njegova cijena iznosi 1.371,04kn

Slika 16.prikazuje temeljnicu odnosno knjiženje nabave i izdavanja robe.

2017 god.

Temeljnica za knjiženje br. _____

OPIS KNJIŽENJA	Konto broj	Duguje	Potražuje	Stranica dnevnika
Zalihe materijala	310	1371,04		
Potr. za pretporez	1400	342,76		
Obveze prema dobavljaču	220		1713,80	
-NABAVA MATERIJALA				
Trošak materijala	400	156,00		
Zalihe materijala	310		156,00	
-IZDAVANJE MATERIJALA				

Kontirao: Knjižio: Šef računovodstva: Direktor:

fokus d.o.o. Zagreb, Koledovčina 4
Oznaka za narudžbu: A-3a (1)

Slika 16. Temeljnica nabave robe od drugog dobavljača

Izvor : Trgovina i servis Periš

Slika 17.prikazuje izdatnicu na temelju koje se razdužuje skladište robe.

Trgovina servis "Periš"
VLIvica Periš
Stepinčeva 8
21000 SPLIT
TRGOVINA SERVIS PERIŠ
STEPINČEVA 8
IBAN : HR7223300031100106544

OIB 30219385042
PDV ID : HR 30219385042
Telefon : 021/539-330
Telefax : 021/539-209
klimaperis@klimaperis.hr
www.klimaperis.hr

Stranica 1

Skladište 001 Servis

IZDATNICA MATERIJALA 202/1/1

Datum i mjesto izdavanja 27.06.2017 SPLIT **Datum dospijeća** 27.06.2017 **Datum isporuke**
Rabat na dokument % **Način plaćanja** **Način isporuke**

R.B.	Šifra	Naziv materijala		Količina	Cijena bez p.	Cijena	Rabat %	Porez	Vrijednost
1	0016	Nosač klima uređaj 400x333 - mali	PAR	1,000	28,40	28,40		0,00	28,40
2	0049	Bakrena cijev izolirana10mm 3/8	M	6,000	11,34	11,34		0,00	68,07
3	0029	Kabel PGP 5x1,5	M	8,000	4,83	4,83		0,00	38,64
4	0027	Kabel PPJ 3x1,5	M	6,000	3,30	3,30		0,00	19,80
5	0025	Utikač vinkl	KOM	1,000	4,50	4,50		0,00	4,50
6	0023	Set za klimu cijev kaoflex 16M - rebrasti	M	10,000	2,46	2,46		0,00	24,60
7	0021	Bakrena cijev izolirana 6MM (1/4)	M	6,000	7,81	7,81		0,00	46,85
8	0020	Kanalica PVC 70x40	M	4,000	18,24	18,24		0,00	72,96
9	0018	Nosač klima uređaja 500x500 - veliki	PAR	1,000	37,30	37,30		0,00	37,30
10	0019	Kanalica PVC 18x18	M	4,000	3,58	3,58		0,00	14,31
								0,00	**355,43**

	Stopa	Osnovica	Porez	Roba	Usluge
	0,00	355,43	0,00	355,43	
Ukupno		355,43	0,00	355,43	

Slika 17. Izdatnica materijala

Izvor : Trgovina i servis Periš

Robe koja se nalazi u skladištu, po izvršenim poslovima se razdužuje preko izdatnice materijala bez obzira o kojem je dobavljaču riječ.

Sadrži : datum i mjesto izdavanja; datum dospijeća; naziv materijala; potrošenu količinu i cijenu.

Navedena izdatnica pokazuje da je 27.06.2017 na temelju izvršenog posla potrošeno 355,43kn razne robe.

Objašnjenje temeljnica nabave robe:

- Prva temeljnica prikazuje nabavu potrebne robe od dobavljača Frig-kor:

1. Nabava robe :

   Konto 310 - Zalihe materijala, prima i duguje 470,50kn;

   Konto 1400 - Potraživanje za pretporez, prima i duguje 117,60kn;

   Konto 220 - Obveze prema dobavljaču, potražuje 588,10.

   Roba je nabavljena po cijeni od 588,10kn od čega pretporez iznosi 117,60kn.

2. Izdavanje robe:

   Konto 400 - Trošak materijala, duguje tj. u navedenoj izdatnici je vidljivo da je potrošeno 65,70kn nosača (Nosač mali 28,40kn; Nosač veliki 37,30kn)

   Konto 310 - Zalihe materijala, potražuje 65,70kn tj.skladište se razdužuje za taj iznos

- Druga temeljnica prikazuje nabavu potrebne robe od dobavljača Elektro suma:

1. Nabava robe :

   Konto 310 - Zalihe materijala, prima i duguje 1.371,04kn;

   Konto 1400 - Potraživanje za pretporez, prima i duguje 342,76kn ;

   Konto 220 - Obveze prema dobavljaču, potražuje 1.713,80kn .

   Roba je nabavljena po cijeni od 1.713,80kn i to predstavlja obveze prema dobavljaču, od toga pretporez iznosi 342,76kn.

1. Izdavanje robe:

   Konto 400 - Trošak materijala, duguje tj. u navedenoj izdatnici je vidljivo da je potrošeno 156,00kn materijala od ovog dobavljača (Kabel 5x1,5 38,64kn; kabel 3x1,5 19,80kn; Set za klimu kaoflex 24,60kn kanalica PVC 70x40 72,96kn)

   Konto 310 - Zalihe materijala, potražuje 156,00kn tj.skladište se razdužuje za taj iznos.

Roba se evidentira u skladište preko primke materijala, a radužuje preko izdatnice materijala.

5.ZAKLJUČAK

Poslovanje trgovine na malo je usmjereno prvenstveno na zaduženje prodavaonice i prodaje robe na malo. U društvima koja obavljaju trgovačku djelatnost zalihe trgovačke robe čine značajniju stavku kratkotrajne imovine društva, a samim time i ukupne imovine društva. Postupanje sa zalihama trgovačke robe iznimno je važno s obzirom da je glavni zadatak financijskog izvještavanja istinito i fer prikazivanje financijskog položaja i uspješnosti poslovanja. Da se ne bi ugrozila likvidnost društva potrebno je poduzeti napore u smislu analiziranja i planiranja zaliha trgovačke robe s ciljem držanja „optimalnih zaliha“. Sa zalihama trgovačke robe postupa se sukladno zahtjevima koje postavljaju HSFI tj. MSFI. Problem nastaje jer vlasnici društava žele platiti što manje poreza na dobit pa se iz tog razloga zaobilaze zahtjevi spomenutih standarda.

U trgovini ma malo trgovačka roba se nabavlja od raznih dobavjača. Prilkom nabave robe važno je provesti računovodstvenu evidenciju. Robu treba knjižiti kako bi se pratilo odvijanje poslovnog procesa. Na taj način se ostvaruju pretpostavke da će poslovni događaj biti vjerodostojno zapisan. Trgovac mora knjižiti primitak robe ali i njeno izdavanje. Kupac želi kupiti što povoljnije, a prodavatelj želi prodati što skuplje. Trgovac pri određivanju cijena treba dobro procijeniti tržište i odlučiti koja je cijena za kupca prihvatljiva, ali isto tako treba poznavati svoje troškove koje mora nadoknaditi iz prihoda ostvarenog prodajom. Dobro postavljena razlika u cijeni trgovcu pruža prostor za odobravanje popusta, a da pritom ne ugrozi svoju zaradu.

LITERATURA:

1. Belak, V. (2006) : Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Ekonomski fakultet Split, Split
2. Cutvarić, M. (2016) : Računovodstvo – posebnosti godišnjeg obračuna u djelatnosti trgovine za 2015.godinu, HZRIF, Zagreb, str. 33-40
3. Dražić Lutilsky, I., Kobilar, M. (2010) : Računovodstveni i porezni tretman trgovačke robe, Računovodstvo i financije, Zagreb, str. 43-52.
4. Grupa autoraredakcija L. Žager, (2007) : Osnove računovodstva, Računovodstvo za neračunovođe, HZRiFD, Zagreb
5. Jurić, Đ. (2012) : Nabava i prodaja robe u trgovini na malo, Računovodstvo, revizija i financije, RRiF, Zagreb, str. 25-31.
6. Jurić, Đ. (2017) : Računovodstvo, Posebnosti godišnjeg obračuna za 2016. godinu u trgovačkoj djelatnosti, RriF, Zagreb, str. 139-149.
7. Jurić, Đ. (2011) : Sniženja, rasprodaje i akcijske prodaje u trgovini na malo, Računovodstvo, revizija i financije, RriF, Zagreb str. 13-15.
8. Narodne novine, (2015) : Hrvatski standard financijskog izvještavanja 10: Zalihe, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 86.
9. Narodne novine, (2009) : Međunarodni računovodstveni standard 2, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 136.
10. Narodne novine, (2013) : Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 79.
11. Narodne novine, (2016) : Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 115.
12. Narodne novine, (2016) : Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 120.
13. Narodne novine (2008) : Zakon o trgovini, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 87.
14. Orlović, L., (2015) : Vrijednosno usklađenje zaliha, Računovodstvo i financije, HZRIF, Zagreb str. 37.-38.
15. Pokrovac, I., Tušek, B. (2010) : Računovodstveno praćenje trgovačke robe, Financijsko računovodstvo, Zagreb, str. 14-20.
16. Vuk, J. (2009) : Utvrđivanje cijena u trgovini na veliko i malo, Računovodstvo, revizija i financije, RriF, Zagreb, str. 19-25.

POPIS SLIKA

Slika 1. Struktura troškova koji se uključuju i troškova koji se ne uključuju u trošak nabave zaliha trgovačke robe.....9

Slika 2. Ponuda.....25

Slika 3. Račun.....26

Slika 4. Otpremnica.....27

Slika 5. Primka.....28

Slika 6. Temeljnica nabave.....29

Slika 7. Račun.....30

Slika 8. Temeljnica prodaje robe.....31

Slika 9. Knjiga popisa.....33

Slika 10. Otpremnica robe.....34

Slika 11. Račun dobavljača 35

Slika 12. Primka materijala.....36

Slika 13. Temeljnica nabave robe.....37

Slika 14.Račun dobavljača 38

Slika 15. Primka materijala.....39

Slika 16. Temeljnica nabave robe od drugog dobavljača.....40

Slika 17. Izdatnica materijala.....41

SAŽETAK

U uvodu rada je definiran problem istraživanja tj. kompleksnost računovodstvenog praćenja i evidencije procesa kod trgovačke robe. Definirano je da su zalihe značajna imovinska stavka u društvima koja se bave trgovinom. Zalihe je značajno mjeriti prema Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja kao i prema Međunarodnom računovodstvenom standardu. Objašnjeno je kako se provodi vrijednosno usklađenje zaliha ali i da se vrijednost trgovačke robe utvrđuje u skladu sa standardima.

U radu je objašnjeno računovodstveno praćenje procesa nabave trgovačke robe. Trgovina je gospodarska djelatnost kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini u svrhu ostvarivanja dobiti na tržištu. Svako poduzeće robu nabavlja od raznih dobavljača te je skladišti. Glavni cilj je tu kupljenu robu prodati i ostvariti dobit. Na svaku kupljenu robu plaća se porez na dodanu vrijednost.

U empirijskom dijelu rada objašnjena je računovodstvena evidencija trgovačke robe na primjeru Trgovine i servisa Periš. To je trgovina na malo koja zalihe robe evidentira po maloprodajnim cijenama s PDV-om. Trgovina većinu računovodstvenim poslova evidentira i obavlja preko računala. U radu je prikazan proces nabave ali i prodaje trgovačke robe.

Ključne riječi : zalihe, trgovačka roba, računovodstvo.

SUMMARY

In the introduction of the work the problem of research is defined, ie the complexity of accounting tracking and records of trade process of trade goods. Inventories are defined as a significant asset item in trading companies. Stocks are significantly measured by the Croatian Financial Reporting Standards as well as by the International Accounting Standard. It is explained how the value adjustment of inventories is carried out but also that the value of merchandise goods is determined in accordance with the standards.

This paper explains the accounting tracking of the procurement process of merchandise goods. Trade is the economic activity of buying and selling goods and / or providing services in trade for the purpose of gaining profit on the market. Every company purchases goods from various suppliers and stores it. The main goal is to sell and buy the goods they buy. Value added tax is paid on each goods purchased.

In the empirical part of the work, the accounting records of merchandise goods are illustrated in the example of Shop and Service Periš. It's a retail store that stores goods at retail prices with PDV. The dealership records most of the accounting business through the computer. This paper presents the process of procurement and sales of merchandise goods.

Key words: stocks, merchandise, accounting.